

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy nóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy nóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
5-basabos polt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nejnter sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, augusztus 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vexációk: A magas politika.**
- Franciaország mozgolódik.**
- Magyar specialitások.** Irta: Gelléri Mór.
- A sikasztó postás.**
- Meszlényi Lulu.**
- Öngyilkosság a szerezadon.**
- Megszöktetett feleség.**
- Az aradi direktor.**
- A szellemidőzés örültje.**
- Szerencsétlenség a löversenyen.**
- Megtámadott földbirtokos.**
- Az orvos büne.**
- Tárca: Az őrnagyék.** Irta: Vértesi Arnold.
- Csarnok: Pihenés.** Irta: Vécseiné-Jankovich L.

A magas politika.

Arad, augusztus 22.

Mintha nem foglalnák el eléggé a belügyek a nagy és kis államokat, a nyáron ismételt a külső vonatkozásokat hozták szőnyegre és sok részről nagy igyekezettel állították fel az ellentéteket, melyek megoldását békés uton alig lehetett várni.

Főképpen a Balkán-félszigeti viszonyok mutattak egészen megváltozott arcot s már-már úgy tetszett, mintha ama kis államok, melyek barátságban éltek velünk, egyetlen éj alatt mind halálos ellenségeinkké lettek volna és csak a pillanatot várják, melyben egy hatalmas ellenségünk támad, hogy azzal egyesülten ránk rontsanak s így fizessék vissza azt a sok jót, melyet ismételt tettünk velük.

A hatalmas ellenség, melyre számítottak, természetesen Oroszország. A balkáni államokra nézve megállapodásra jutottunk

ugyan Oroszországgal, mely megállapodás szerint a status quonak fenn kellene maradnia; de ez a konjunkturápolitikusokat annál kevésbé akadályozta, minthogy valóban sok jel látszott a mellett szólni, hogy az orosz mérvadó körök nem igen érzik magukat az említett megállapodás által megszorítva terveikben és akcióikban. Kiegészítette a képet egy érdekes-zeütközés konstatálása monarchiánk és Olaszország között, mely utóbbinak Albániára vonatkozó aspirációkat tulajdonítottak.

Ez a fatális helyzet, mely Oroszországgal, Olaszországgal s majd minden balkáni állammal ellentétben állónak mutatott bennünket, nálunk nem okozott komoly nyugtalanságot. Ugy tetszett, mintha egészen elfeledtük volna a borzongást.

Ellenben a német vámtarifa tervezete már mélyebb hatást keltett; de itt is meg kell jegyeznünk, hogy a vezető körök egy pillanatra sem tértek el a helyzet nyugodtabb és higgadtabb felfogásától, és rendithetetlenül ragaszkodnak a reményhez, hogy gazdasági téren sem kerül szakításra a dolog.

Most már kezdenek a fellegek elvonulni s úgy látszik, hogy a közvéleménynek jó szimatja volt, midőn egyes esetek által nem engedte magát közönyéből kiközköteni. Tulságos sok lenne, ha valaki azt várná, hogy a monarchia és Oroszország megegyezése folytán soha többé nem lesz mozgolódás a Balkánon; azt sem lehet feltenni, hogy teljesen le lehessen

kötni mindazokat a mellékáramlatokat, melyek Oroszországban a hivatalos politika mellett érvényesülésért viaskodnak.

Ezért szerencsének kell tartani, hogy külpolitikánk szálai oly férfiu kezében futnak össze, kinek nemcsak világos és széles tekintete van a készülő események iránt, hanem nyugodt vérért is megtudja őrizni, ha a felmerülő veszedelmek csak azoknak látszatával bírnak s nem valóban veszedelmek. Az az imponáló nyugalom, melylyel a külügyminiszter az eseményeket szemügyre veszi, magától átszáll mind azokra a többi tényezőkre, melyek a közvéleményt befolyásolni képesek, s ez a nyugalom és tárgyilagosság kifelé is imponál s minden hangos kardcsörtetésnél és felesleges megfélemlítésnél többet használ

P. C.

Franciaország mozgolódik.

(Ultimátum a portának.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

A míg az egész világ érdeklődése a cárnak francia földön való látogatása felé fordul, a melyet hivatalosan tegnap jelentettek, addig Franciaországnak Európa keletén olyan bonyodalma kerekedett, a mely nagyon komoly eseményekre vezethet s esetleg mint elsőrangú esemény léphet bele a jelenkor történetébe

Arról a konfliktusról van szó, a melybe Franciaország a portával keveredett a sztambuli rakodópartok kérdése dolgában s a mely annyira elmérgesedett, hogy *Constans* nagykövet ultimátumot adott át a szultánnak, azzal a ki-

TÁRCA.

Az őrnagyék.

Irta: Vértesi Arnold.

Két évig voltak Ogulinszkyék a szomszédjaink. Egy házban, egy emeleten, egymás mellett laktunk. Az ur úgy ötven év felé járó, nagy, félig vörhenyes, félig már szürkülő bajuszu, kopasz homloku, kövér lengyel volt. Valamikor, míg el nem hizott, daliás férfi lehetett, de most már olyan lomha lett s egészen elhagyta magát. A feleségének kellett ügyelni, hogy ne fityegjen rajta a ruba, mintha vasvilával hányták volna rá s borotválkozzék meg tisztességesen, minden héten háromszor, más-képp bizony elfelejtette volna az őrnagy ur. Nyugalmazott őrnagy volt.

Az asszony, tüzről pattant csinos magyar menyecske volt, jóval fiatalabb mint az ura. tán vagy tizenöt évvel, fürge, karcsu, gyors kezű, — gyors nyelvű. Kihallatszott nem egyszer, hogy pörlekedik a cselédekkel s csitt-csatt, hamar kiosztotta a nyaklevest, ha valaki nem fogadott mindjárt szót.

— Jaj lelkem, nem lehet másképp boldogulni — magyarázta a feleségemnek. — Ti városi asszonyok nem tudjátok azt. Azért romlik el nálatok a cseléd.

Bezzeg ő kötőféken tart mindenkit. Nem sokat teketóriáz.

— Már én csak ilyen vagyok, lelkem, ilyen falusi asszony. Ami a szívemem, az a szájamon.

Az igaz, hogy nem igen válogatta a szót. Ha megharagudott, a férjét is úgy összeszidta, hogy az őrnagy ur azt sem tudta, melyik lábára álljon.

— Lelkem, a férfiakkal így kell bánni, — oktatta a feleségemet, — másképp a fejünkre nőnének. Minden férfiben tiz ördög lakik, aki mindig bizgatja, csábitja valami rosszra. Még ez az én jámbor polyákom is, akármilyen csendesnek látszik, mindjárt kész volna kirugni a hámból, ha szabadjára ereszteném. De nem eresztém ám. Nem én.

No azt láttuk, hogy nem ereszti. Milyen csalafinságokhoz kellett folyamodni szegény őrnagynak, hogy néha elmeheessen egy pohár sörre a sörházba.

— Hol voltál? Igazán ott voltál? Kivel találkoztál? Hát utközben? — faggatta a felesége, ha visszatért.

Ogulinszky Szaniszló őrnagy hiába tett ünnepélyes esküt, hogy istenbizony ott volt, sehol másut nem volt, csak régi kamerádokkal találkozott, utközben nem látott senkit, ő nagysága csak félig adott neki hitelt.

— Oh, a férfiktől kitelik a hamis eskü is.

— De Bözsikém, — tiltakozott szeliden az őrnagy.

— Halgass, — torkolta le neje. Hát nekem hánszor esküdöttél, hogy én vagyok egyetlen szerelmed!

— Ami igaz is, — erősítette a férj. — Képmutatás, — vette ellene az asszony. Hát Boros Pistánéra miért kacsingattál?

— Én? Soha.

— Láttam. Nem vagyok vak. Hát Kézmárkyné? Hát a Várkonyi Oszkárné huga? Azt hiszed, nem vettem észre, hogy szorongattad a kezét, mikor vele táncoltál? Illik az: a te korodban táncolni?

— Hiszen te magad biztattál, — mentegőzött a szegény ember.

— Kellett is neked nagy biztatás. — Mindjárt beugrottál, pedig tudhattad, — hogy csak úgy mond am, nem igazán gondoltam. Csak éppen, — hogy az asszonyok ne bosszantsanak azzal, hogy így feltételek, meg úgy féltetek.

Ogulinszky Szaniszló őrnagy ur már sokszor hallhatta ezt a szemrehányást s tudta, hogy mennél jobban védekezik, annál kevésbé hisz neki a felesége, hát csak lehajította a fejét s iparkodott elkapni a felesége kezét, hogy megpróbálja a legsikeresebb kiengesztelési módot.

De az asszony nem hagyta:

— Ahá, csókolgatuád már a kezemet, de

jelentéssel, hogy hétfőn délig döntő feleletet vár rá.

Magának a kérdésnek, a mely ilyen éles összeütközésre szolgáltatott okot, a lényege a következőkben foglalható össze:

Franciaország már régen jogot szerzett a sztambuli rakodópartok egy részére s a partokat arra használta fel, hogy ott a török fővárosba érkező francia hajókról a postát és egyéb küldeményeket úgy rakta ki, hogy a török vámhivatalnak és rendőrségnek semmi beleavatkozó joga a kirakodásba nem volt.

Tudvalevő azonban, hogy a szultán ujabban nagyon fél a külföldön élő új-törökök izgatásaitól s azzal a gyanuperral él, hogy az izgató brosurákat és a titkos levelezéseket a külföldi törökök a Sztambulban levő európai posták révén csempészik be fővárosába. E miatt történt nemrég, — ami majd egész Európával konfliktusba keverte a török birodalmat, — hogy a török rendőrség egyszerűen lefoglalta a külföldi hatalmak postáin érkező leveleket és felbontva adta kézhez a Sztambulban élő európaiaknak szóló küldeményeket.

Akkor a szultán kénytelen volt engedni a hatalmak nyomásának s visszavonva intézkedéseit, továbbra is biztosította a külföldi posták szabad működését.

Nemrég azonban a francia rakodópartokra érkező küldeményeket fogta gyanuba a szultán s hamisítatlan keleti gyökerességgel egyszer csak elrendelte, hogy Sztambulban többé sehol európai hajó szabadon nem rakodhatik ki, alá kell vetni magát a török rendőrség vizsgálatának.

Ezzel az intézkedéssel természetesen egyszerre illuzoriussá lett Franciaországnak a rakodópartokra való tulajdonjoga. A szultán egyszerűen kisajátította a partokat — anélkül azonban, hogy az érték járó vételért megfizette volna.

Franciaország kijelentette erre, hogy a rakodópartokat, ha már Törökország közbiztonsága úgy kívánja, hajlandó átengedni a portának, de természetesen nem ingyen, hanem megfelelő vételárért. A felelet a porta részéről e kijelentésre hallgatás volt. Ekkor Constans francia nagykövet sürgetni kezdte a fizetést, kétszer is járt kihallgatáson a szultánnál, de mindig csak kitérő feleletet kapott.

Franciaország erre energikusabb lépésekre

szánta el magát, annál is inkább, mert közben érvényesíteni akarta egy másik követelését is: bejelentette a török külügyminisztériumnak, hogy minden erejével rajta lesz, hogy a porta azt a *nyolcszáz ezer frankot*, amelyivel néhány Sztambulban élő francia alattvalónak tartozik, haladéktalanul fizesse ki.

A Földközi-tengeren megmozdult két francia hadihajó, Constans pedig újra jelentkezett a Jildiz-kioszkban s elutazással fenyegetőzött. Erre aztán a szultán sem térhetett ki többé a határozott válasz elől s a múlt hét közepén *szavát adta* a francia nagykövetnek, hogy a rakodópartok megvételének dolgát rendezni fogja.

„A kérdés békés uton fog elintéződni“, — jelentette ekkor a félhivatalos francia Havasügynökség, de kissé korán, mert mint egy tegnapi táviratunk jelentette, a szultán az utolsó percben megint csak *megtagadta* annak az irádénak a kiadását, a melylyel a Constanssal kötött szóbeli megegyezést szentesítette volna.

A francia nagykövet erre ismét elutazással fenyegetőzött s egyszersmind tudatta a török külügyi hivattal, hogy kormánya a már egyszer tervezett *flotta-tüntetéshez* fog folyamodni.

A szultán makacsságát azonban mindez a fenyegetés nem volt képes megtörni. Arra hivatkozva, hogy ha most, mikor a kincstár teljesen üres, szerződést kötne a rakodópartok megvételére, bizonyos volna, hogy az ulémák és a szofták *fellázadnak*: újra megtagadta a követelt irádét s azt kérte, hogy elégedjék meg Franciaország egy levéllel, a melyben kijelenti, hogy a partokat meg fogja venni, de a fizetésre semminemű biztosítékot nem ad.

Erre azután Constans azzal felelt, hogy *ultimátumot adott át a szultánnak s hétfő délig követelt feleletet rá*. Kormánya pedig, hogy a nagykövet szavának még nagyobb súlyt adjon, rendelkezésére bocsátotta a francia földközi tengeri hajóraj egy osztályát, a mely az első rendeltre fel fogja vonni vasmacskaít és elindul tüntetni a sziriai partok alá.

Hogy a porta felelete mi lesz az ultimátumra, most még titok. Annyi azonban bizonyos, hogy *a szultán helyzete e pillanatban nagyon kényelmetlen*. Egyfelől nyomja Franciaország energikus fellépése, másfelől pedig szorítja az üres kincstár s a török ultrák lázadásával való fenyegetőzése.

Ha ennek az utóbbinak a nyomása lesz az

erősebb, akkor Európa el lehet rá készülve, hogy a török vizeken meg fognak jelenni a francia hadihajók s az eredetileg tisztán financiális kérdés csakhamar politikai súlylyal fog belezuhanni az erópai egyensúly meglehetősen labilis mérlegébe. Párisból már ma azt táviratozzák, hogy a *Matin* jelentése szerint *Cassard* cirkálóhajó a francia-török konfliktus miatt a *török partok felé ment*. *Egy hajóosztály készen van arra, hogy utána menjen*.

TÁVIRATOK.

A cár utazása.

Páris, aug. 22. A minisztertanács pénteken összeül, hogy az orosz cári pár franciaországi látogatására teendő intézkedésekről határozzon.

A pestis.

Konstantinápoly, aug. 22. Minthogy a bolgár kormány a Konstantinápolyból jövő szállítmányokra és utasokra újra elrendelte a vesztegzárt, mátol fogva a szerződéses vonat nem délben 12 órakor, hanem este 8 órakor indul Európába.

Magyar specialitások.

Irta: Gelléri Mór.

Van nekünk számos olyan mezőgazdasági és iparcikkünk, mely minőségénél és áránál fogva bátran kiállhatna a versenyt a világ legelső piacain is, csak alkalmazkodnia kellene azokhoz a külsőségekhez, melyek szerint a világpiacon az illető árut szeretik és keresik.

Az egész világ óriási versenyzájában látjuk azt a jelenséget, hogy a kínálat rendkívüli minuciozitással siet alkalmazkodni a kereslet minden megokolt és meg nem okolt szeszélyéhez, mert a boldogulásnak, a kelendőség biztosításának és így a busás keresetnek is ez a legtermészetesebb eszköze és alapja.

Mi azonban e tekintetben messze el vagyunk maradva s bizonyára azért kisebb a jólét minálunk, mert termelvényeinknek ama csekély hányada, mely ekszportra képes, csak másod, vagy harmadkézből kerülhet piacra s így a haszon, amely ezekből a termelőknek jutna, igen természetesen csak kisebb lehet, mert a mostani rendszer mellett a legtöbb esetben mindenekelőtt két-három közvetítő jut kövér nyereséghez. Ehez még az is hozzájárul, hogy az ilyen cikkek azután nem is magyar lobogó alatt kerülnek piacra s így a közvetítő

nem oda Buda. — Nem hagyom magamat elámitani.

Hogy hagyta volna, mikor olyan rengeteg bünlajstromot tudott elsorolni ennek a jámbor képű öreges urnak a kalandjairól!

— Persze tagadná a semmirevaló — beszélte a feleségemnek, — de az én szememet nem lehet megcsalni. Én kiolvasom minden gondolatát. Nekem hiába szenteskedik. Aki úgy élt fiatal korában. Hallottam a szép hírét. És a közmondás is úgy mondja: kutyából nem lesz szalonna.

Ezeket a gondolatokat semmiképp sem lehetett kiverni a fejéből.

— Hagyd el lelkem — mondta a feleségemnek — én jobban tudom azt. Engem is csókolgatott a gazember, mikor még menyasszonya sem voltam.

— Hisz az más.

— Dehogy más. A férfinak nem lehet hinni, míg eleven. A katonaságtól is azért kellett megválni. Nem őrizhettem eléggé, nem lehettem mindig a sarkában, kijátszhatott, azt mondhatta: most ide kell menni, most oda kell menni, most lovagló iskola. Rettenetes életem volt, lelkem. No, gondoltam, nem leszek tovább senkinek a bolondja. Mondtam Szaniszlónak: nyugalmaztasd magadat, nem nekünk való már ez az élet... Eleinte egy kicsit prüszkölt. Nem akarta még letenni a csinos egyenruhát. Persze az asszonyokat, leányokat akarta volna még tovább bolondítani. De megmondtam: abból semmi sem lesz. Haza megyünk falura,

van nekem annyi birtokom, — hogy megélhetünk. Minek törnéd magadat tovább? Tábornok úgy sem lesz belőled... Egy kicsit meg is cirógattam. Arra az én polyákom megszelidült, mint a kezes bárány.

— No látod, — mondta neki a feleségem, — mégis panaszkodol rá.

— Hát talán magasztaljam? Falun még rosszabb lett, mint a katonaságnál. Nem volt egyéb dolga, hát egész nap az asszonyok után szaladozott. Ki sem mondhatom, mennyi bajom volt vele. — Minden asszonnyal sorban össze kellett vesznem miatta. — Boros Pistánéknak megüzentem, hogy kikaparom a szemét, ha még egyszer látom, hogy az urammal beszél. Türetetlen volt az állapotunk. — El kellett jönni onnan. Itt nincsenek ismerőseink, csak két öreg néném, azokat látogatjuk meg néha. De azok már mind a ketten tul vannak a hatvanöt éven.

Egészen nyugodt azonban mégsem volt. Hiszen ha tíz ördög lakik minden férfitban, anynyi segítséggel talál az módot rá, hogy megcsalja szegény feleségét. Ha más nincs, itt a szakácsné vagy a gyerekek dadája.

— Ugyan Böske, Böske, — szólt a feleségem egészen elrémülve.

Néhány nap mulva nagy pörpatvart hallottunk Ogulinszkyéknál. Az asszony elkergette mind a két nőcselédet egyszerre. Dörmögve mentek le a lépcsőn s szidták a nagyságát. Meg azt a mulya nagyságos urat. Savanyítsa be magának a nagysága.

— Nekem ugyan nem kellene, ha egymaga volna is a világon, — jelentette ki a szakácsné.

A dada szekundált neki:

— Na bizony olyan vén. Már a foga is hull s egy csepp haja sincsen a feje bubján.

Mikor harmadnap meglátogattuk Ogulinszkyékat, még akkor is az inas hordozta ölében a tizenegy hónapos kis fiút, a négy éves leánykának meg a kabátját segített öltöztetni.

— Nagyon ügyes legény ez a Jóska, — dicsérte az őrnagné. — Még a katonaságtól hozta magával az uram. Mindenhez ért, a gyerekekkel pedig jobban tud bánni, mint a sok semmire való dada.

Aztán elmondta, hogy szakácsné ezután nem fog tartani. Minek? Az csak bosszuságra van az embernek. Csak lop és henyél. Ő maga fog főzni.

— Tudok én jobban, mint akármelyik szakácsné. Falusi asszony vagyok. S neked is jobban fog izleni, ugy-e, Szaniszló?

— Hogyne, hogyne, — bólingatott az ura, — természetes, sokkal jobban.

De mikor átmentünk a szobájába, hogy kiszívjunk egy szivart, akkor szegény ember száján kiszaladt a panasza. Már nem bírja tovább. A Böske nagyon derék asszony, nagyon jó asszony, de a féltékenységgel megöli az embert. — Meg, megöli. Utoljára meg kell szokni, nincs más módja, hogy az ember megszabaduljon.

Szánalmas volt rá nézni, — az elcsigá-

nemzetek nemcsak nyereségünket, hanem nemzeti jó hírünket is konfiskálják.

Egyes cikkekkel történtek ugyan már kiviteli kísérletek, az eredmény itt-ott kielégítőnek is mutatkozik, de éppen ezek a példák igazolják, hogy az eddigi kísérletek nem kielégítőek, ezeket tehát egyrészt, fokozni kell, másrészt ki kell azokat terjeszteni, minden erre érdemes specialitásunkra. Erre két ut kínálkozik. Az egyik a természetesebb, a magánkereskedelem éberségének és élelmességének fokozása, a másik az erre kínáló minden alkalomnak okos és gyakorlati kihasználása.

A magánkereskedelem föladatait ez alkalommal nem kívánjuk disszertáció tárgyává tenni, erre lesz még alkalom elég. Az országos ipar egyesület azonban a másik irányban tesz üdvös kezdeményező lépéseket, tekintettel a jövő évben Budapesten megtartandó nemzetközi vendéglős kongresszusra. Minden más ilyen nemzetközi összejövetel ötletéből az illető város ugynevezett „szakács-művészeti“ kiállításokat rendezett. Ezek azonban nagyon lejárták magukat, mert rendszerint egyrészt újat nem produkáltak, másrészt azonban a mesterségesen akvirált kiállítók nem jelentéktelen megkopasztásával jártak.

Nem lett volna helyes, ha mi is erre a kitaposott és improduktív terepre lépünk. Sokba kerül, hasznot nem igen bajt, az idegeneknek pedig ilyen elpeccsített utánzattal semmi örömet, vagy élvezetet nem nyújtottunk volna.

Sokkal okosabb tehát az országos ipar egyesület ideáját megvalósítani, mely azt célozza, hogy a jelzett alkalommal mutassuk be az ekszporképes magyar specialitásokat. — Ebbe a ciklusba föl lehetne venni első sorban a magyar borokat és ásványvizeket: ezekben oly gazdag kincshalmazunk van, melyet igaz értéke szerint nem ismernek eddig a külföldön, mert a bor is, az ásványvíz is igen sok esetben más firma alatt, még több esetben pedig hamisítva kerül a külföldi piacra. Pedig azon a soron vagyunk, hogy maholnap az olasz borral is feltudjuk venni a versenyt, finom boraink pedig vetekednek a világ leghíresebb bortermő vidékeinek specialitásaival.

Itt vannak továbbá elég jeles készítményeink a szesziparban (sör, pezsgő, likőr, konyak), élelmiszereink közül megemlíthetők — a már eléggé ismert liszten kívül — a leölt szárnyasok, hentesárúk, szalámi, gyümölcs és huskonzervek és a speciális magyar dolgok közül a zsir, tojás, tarhonya, paprika stb.

Hentes-iparosaink ugy is panaszkodnak, hogy az ő készítményeiket mi sem ismerjük eléggé, adjunk tehát alkalmat a mi közönségünknek is arra, hogy e fontos termelési ágának jeles speciálisait közvetlenül is megismerje. Végül érdemes volna bemutatni gazdaságunkat gyümölcsben és a zöldségtermelés-

ben, mint amely branche-okban eddig is igen szerencsés kísérleteket tettünk a külföldi fogyasztás részben való meghódítására.

Hogy e terjedelmes programból mit lehet felölelni, az jórészt az időtől is függ, amelyben a kongresszus összeül.

Mást lehet produkálni tavasszal és mást a nyáron. Romlásnak kitétt időszaki cikkekkel pedig csinyján kell bánni. A végleteket könnyű lesz megállapítani éppen az érdekeltek bevonása mellett. Mindenesetre kívánatos azonban, hogy ez a nemzetközi kongresszust ne csak az idegenforgalom szempontjából aknázzuk ki, amely téma különben szintén igen fontos és figyelemreméltó, hanem abból a szempontból, hogy a világ legnagyobb és legállandóbb fogyasztói, illetve e fogyasztók képviselőit, nyerjük meg nyesterményeink és iparcikkeink állandó fogyasztói gyanánt. Ebből nemcsak nekünk lesz hasznunk, hanem vendégeinknek is, akik fölöttébb jól járhatnak, ha egyik-másik igen kiváló specialitásunkkal megismerkednek.

Ezért érdemes, hogy a kezdeményezést az érdekelteken kívül az állam és tekintve, hogy a kiállítás a fővárosban lesz, a főváros is fölkarolja, támogassa és érvényre emelje. Állain és főváros végre ügyelhetnének arra is, hogy minden hasonló alkalommal szemesek legyenek, hogy a nemzetközi vendéglátásoknak, melyek eddig mindig csak tömegtelen pénzbe kerültek, a jövőben hasznát is tudjuk látni.

Meszlényi Lulu.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 22.

Politikai szereplését különösen a függetlenségi párton mindig komolyan vették, de azért a folyosón, sőt a teremben is csak Lulu-nak hívták ezt az örökvidám, kisalkatu, piros arcú zömök embert, a ki maga volt a derű és vig-ság. Betegségeig mindennap pontosan, derült arccal és piros szegfüvel jelent meg a folyosón évdőve barátaival, a kik közé mindenkor pártkülönbség nélkül a ház nagy része tartozott. Lulu és a piros szegfü elválhatatlanok voltak.

A mikor a 80-as években a Házban feltűnt, párthivei így kolportálták:

— No, ez a Lulu tultesz még az Aldzsin is!

Beöthy Algernon ekkor volt népszerűsége tetőpontján. Mindenki így beszélt róla: A Ház elismert, közkedvelt humoristája.

Lits Gyula, a Lulu földije s akkor még legitimebb barátja, így mutatta be Beöthynek:

— No Aldzsi, eleget grasszáltál eddig, most

kivágtuk ellenedben evvel a kis emberrel a nagy sláger!

Az Aldzsi jó kedvűen szólt.

— No, hogy sláger-e a sláger és kicsi-e vagy nagy, azt még nem tudom, de hogy mekkora tételekkel játszik, az hamar elvállik!

S aztán melegen megrázta a Lulu kezét.

Valóságos olimpiai játék kezdődött köztük, Majd a Lulu tréfálta meg Beöthyt, majd az Aldzsi Meszlényit. Akkor még kollegiális barátság fűzte az ellenpártiakat egymáshoz és a testvéries ragaszkodásról sokat mesélhetnének a néhai „Blaué Katz“ falai és egyéb vig tanyák.

A Lulu tudvalevőleg igen kistermetű ember volt. Sokáig ő volt a Ház vidám törpéje, de ha a vidámsághoz a versenyen felül álló Aldzsin kívül csak vetélkedtek is vele, a törpességben csakhamar lefőzte őt — Papp Géza.

Homéri jelenet volt az, a mikor az a két kistermetű ember megismerkedett. A folyosón történt. Papp Géza kedves, vidám mosollyal bemutatkozott. A Lulu megigazítja a szemüvegét, végigméri Papp Gézát tetőtől-talpig, aztán körüljárja komolykodva, majd felkapja a fejét s a kezét leereszkedőleg kegyesen Papp felé nyújtva, szólott röviden, kegyesen:

— Szervusz!

Aztán nagy léptekkel fel és alá járkált mellette. S a körülálló hangos kacaja között ismételtette:

— Oriás vagyok! Oriás vagyok!

Papp Géza, a ki soha sem elrontója a vidámságnak, együtt nevetett a vigadókkal.

Mikor Papp Géza először előadó volt, a Lulu titokban lehozatta a könyvtárból a legvaskosabb foliánsokat, s az előadói emelvény köré tétette, aztán nem szólt semmit, hanem ott lebzselve, várta a kis előadót.

A mikor Papp Géza fel akart lépni, egész piramist látott maga előtt. Nagy zavarba jött, de aztán észrevéve Lulut, így szólt hozzá:

— Lulukám, fogadd hálás köszönetemet az előzékenységédért, de a felét vidd el magadnak, mert neked is szükséged lesz rá!

Lulu felkacagott, mindjárt átnyalábolt két óriáskönyvet és odacipelte a helyére.

Soha senkit meg nem bántott különben és parlamenti beszédében is mindig inkább finoman volt maliciózus, de sohasem nyers, vagy plane durva.

zott emberre. Hosszu bajusza csurgóra állt, kék szemei szomorúan révedeztek a padlón s egész kövér teste oly fáradtan esett össze a széken.

Ugy ült ott, míg csak be nem nyitotta az ajtót a felesége:

— Szani, elvehetnéd Jóskától a kis Bös-két, míg elküldöm a boltba.

— Hogyne, angyalom, hogyne. — vállalkozott készségesen az órnagy.

Egész héten aztán járt hozzájuk a cse'éd-hordó. Dada mégis kellett a gyerekekhez. Az órnagy ur és Jóska nem bírták már tovább s attól kellett félni, hogy Jóska fölmondja a szolgálatot. Affélett emlegetett már a mi cselédeink előtt.

De a cselédszerző még most sem tudott ő nagyságának kedvére való dadát hozni. Már nagyon zúgolódott, hogy annyit jár hiába. Az Isten sem tudna a nagyságának kedvére valót találni. Egy sem elég csunya és egy sem elég vén a nagyságának.

Eközben azonban nagyobb baj támadt. Egy délután egész képéből kikelve rontott be hozzánk az órnagné:

— Most már mindennek vége. Az a gaz-ember megszökött.

Ijedten ugrottunk föl:

— Ki szökött meg?

— Ki? Hát az a polyák. Az a jómadár, a férjem uram.

En ugyan sejtettem ezt a katasztrófát, de vigasztalni akartuk, hogy talán mégsem... talán hiába aggódik...

— De, de, én tudom, megszökött a nyomorult, dühöngött elkeseredve.

Azt mondta, hogy egy pohár sörre megy, valami régi bajtársával akar találkozni s nem jött haza délig, hiába vártam. Nem jött haza egyig, kettőig, háromig. Most már bizonyos, hogy hűtlenül elhagyott, megcsalt. Megszökött valamelyik szeretőjével.

— De hátha még visszatér, — próbáltuk megnyugtanni a kétségbeesett asszonyt.

Mind hiábába való volt.

— Hozzám vissza ne térjen. — kiáltott böszülten, — csak menjen a kedvesével, nekem nem kell többé. Nem, ha térden állva kérne, akkor sem kell. El akarok válni tőle.

Arra kért, hogy ajánljak neki valami — ügyvédet.

— Valami fogas ügyvédet, aki mennél hamarabb áthajszolja a bíróságnál a válópörmet.

Ezzel az elhatározással ment el tőlünk.

— A gyerekeket itt hagyom nálad, — mondta a feleségemnek — majd eljövök értök. Addig Jóska is itt marad velök.

Alig távozott azonban Ogulinszkyné, Jóska is szedte a sátorfáját. Mindjárt visszajön, mondta, itt lesz ebben a minutában.

De sok minuta elmúlt és Jóska csak nem jött.

— No ez vissza nem jön többé, — mondta a feleségem.

De mit csinálunk a gyerekekkel? Isten tudja, mikor jön el értök az anyjok.

No azt nem reméltük, hogy oly hamar

látni fogjuk. Azt meg éppen nem, hogy kar-fogva jön vissza az urával. Nagyon gyöngédek, nagyon kedvesek voltak egymáshoz. Ugy látszott, mintha újra kezdődnének a mézes-heteik.

Arról nem szóltak, hogy találkoztak, nem is kérdeztük. Valószínű, hogy a sörházban, hol a régi bajtársal pityázgatott még késő délután is, Ogulinszky Szaniszló órnagy ur.

— Ennek örülök, hogy kibékültek — mondta a feleségem, mikor elmentek. Most talán megjött az esze Böskének is. Olyan csinos fiatal asszony csak nem fogja tovább féltetni azt a pohos urat, hogy valaki elrabolja tőle.

Nemsokára láhattuk, hogy mennyire jött meg az esze. Heves szóváltást hallottunk megint a lakásukból, ajtókat csapkodását s az Ogulinszky néles hangját a nyitva felejtett előszobában át:

— Engem nem fogsz elámitani. Oda többé nem mégysz. Erted?

S a mi nevünket nevezte meg:

— Látom én, uracskám, mit jelent ez a nagy barátság. De elejét veszem. Már föl is mondtam a lakást. Kiköltözünk innen.

— Mit akar ez az asszony? — szólt feleségem fölháborodva.

— Ne törődjél vele, — csillapítottam nevetve, — már ezen nem segíthetünk. Félti téled szegény az urat. Csak hadd költözzenek Isten hírével.

Kedvelték őt pártkülönbség nélkül és most, a midőn oly hosszas betegeskedés után eltávozott az örök vigás, vagy szomorúság honába, mindenki igaz részvéttel gondol az ő rokon-szenves egyéniségére.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az erdélyrészi szászok egyesületei e hó 25-én és 26-án tartják évi közgyűléseiket Nagy-Szebenben. Gyűlést tartanak ugyanis ezen a két napon a szászok összes nagyobb egyesületei, nevezetesen: a Gusztáv Adolf-alap erdélyi főegyesülete, az erdélyi néprajzi egyesület, a Magyarország erdélyrészeiben lévő ág. hitv. ev. országos egyház általános nőegyesülete és a szász Kárpát-egyesület. Nagy ünnepségek az idén nem lesznek, mert az utolsó években, különösen 1898-ban Honterus és 1899-ben Deutsch emlékének leleplezésekor rendkívül nagy fényt fejtettek ki.

A sikkasztó postás.

(Beszélgetés Falkai anyjával.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 22.

Falkai László, a sikkasztó levélhordó bűnpörében a budapesti törvényszék, mint megirtuk, vizsgálat mellőzésével közvetlen főtárgyalást tűzött ki e hó 28-ára.

Alig volt még eset ekkora sürgősségre és Falkai László védője, dr. Vázyonyi Vilmos ügyvéd kifogást is emelt a tulságosan rövid határidő miatt. Törvény rendeli ugyanis, hogy az idéző végzés kézbesítése és a tárgyalás napja közt legalább egy hétnek kell lenni, amely idő alatt a védő tanulmányozhatja az aktákat. Épp ezért s mert néhány tanut is bejelenteni kívánt, dr. Vázyonyi azzal a kéréssel fordult a bírósághoz, hogy a tárgyalást néhány nappal későbbre tűzzék ki.

A tanukkal azt óhajtja bizonyítani, hogy Falkai, akinek felesége és öt apró gyermeke van, a legnagyobb nyomorban élt és hozzá családjának tagjai az utolsó esztendőben szakadatlanul betegeskedtek. A nyomor, inség és betegség látása igen elkészerítették a különben is szívbajos embert és azért sikkasztott, hogy ha sikerül, enyhítsen családjá szomorú sorsán.

Mind oly enyhítő körülmények ezek, melyet figyelemre kellett méltatnia a törvényszéknek s eleget téve a védő kérésének, elrendelte a megnevezett tanuk kihallgatását, egyuttal a főtárgyalást is néhány nappal későbbre halasztotta. A ma hozott határozat szerint a tárgyalás e hó 28-ikán, a jövő szerdán lesz. Falkai ellen a kir. ügyészség hivatali sikkasztás bűntette címén emel vádat, amelyre a törvény a két évtől öt évig terjedhető fegyház ir elő.

Lapunk fővárosi tudósítója felkereste tegnap Falkainak Páty községben lakó édesanyját s vele a fia sorsáról néhány szót váltott. A 64 éves öregasszony a ház előtt buslakodott leánya, veje és egy unokája társaságában és könnyek közt beszélt az őket ért csapásról.

— A férjem — kezdette — amíg élt, postamester volt itt Pátyon s utána most 320 korona nyugdíjat kapok. A Laci fiam, ki most 36 éves, három évig katonáskodott, azután négy éven át a csendőrségnél szolgált. Nagy családját becsülettel tartotta el mindig s csak a nyomor vihette utóbb a meggondolatlan lépésre, a mely miatt tán sohasem látom többé . . .

E szavaknál keserves sirásra fakadt a szerencsétlen anya s csak akkor csillapodott le egy kevésbé, amikor hallotta, hogy fiát nem itélik többre, mint legfeljebb 3—4 évre s azt is közölték vele, hogy a tárgyalást már néhány nap múlva megtartják.

Bucsuzás előtt az ősz Falkainé a sikkasztás napját hozta szóba:

— Késő délután ért Pátyra a fiam. Postás ruhában jött gyalogosan és semmi izgatottságot nem vettünk rajta észre. Sapkája a kezében, kabátja a karján volt. Fáradtnak látszott és mégis vidám arccal mondta egyszerre:

— Nyertem az osztálysorsjátékon!

— Megörültünk a jó hírek és el is hitük, mert rögtön átadott nekem kilenc darab százast és száz forintot ötkoronásokban, tehát ezer forintot. Azótán evett valamit, egy kis sört ivott és lefeküdt aludni. Halvány sejtelmünk sem volt a szomorú valóról.

Az özvegy postamesterné, akinek most az a leghőbb vágya, hogy az ő „becsületes, jó Laciját” mielőbb viszontlássza a tárgyaláson, még az Amerikából kapott és a pénzzel együtt a bíróságnak átadott levelekről tett említést.

Az aradi direktor.

(Kóbor Tamás cikke.)

(A P. N. mai számában Kóbor Tamás cikket irt az aradi új szinigazgatóról. Az érdekes cikket egész terjedelmében itt közöljük.)

Zilahy Gyulából, a Nemzeti színház művészből aradi színészdirektor lett. Az aradiak örülnek neki, mi se sirassuk, mert beteljesedett az akarata. Az akarata? Talán mégsem. Zilahy Gyula törte magát Arad után és nagy becsvágygal költözködik oda. De keserűséggel teli szívvel távozik innen. Itt hagyott tizenegy esztendőt a javából s amikor meg önműködő munkára, akkor száműzve érzi magát.

Az ő direktorságának a híre sok mindenféle szempontot kínál a megfigyelőnek s érdemes a töprenkedésre. Például, hogy milyen rossz vidéki színésznek lenni, — csak úgy török magukat szegények Budapest után, ha ugyan nem a darab kenyér az, ami álmaikat hevíti. Emellett pedig nagyon jó vidéki direktornak lenni. — csak úgy töri magát utána a sok pesti ember: színész, újságíró, szépiró, fotográfus és kukorica-agens. Az idén valóságos steppel-chaseban hajszoltak egy-egy concesszió után, akár ha totalizátor működött volna. Akinek valaha valami dolga akadt a színháznál, már vidéki igazgatóságra aspirál. Miért? Mert bizonyára jó üzlet. Erre vall legalább, hogy minden színész-újságíró mögött figurál egy-egy pénzember is.

Mikor pedig a vidéki színészet nyomorog, a vidéki direktorkodás pedig kívánatos stalum, akár a patikajog, akkor igen-igen bajos nem arra következtetni, hogy a direktorok kizsákmányolják a színészetet, még pedig némiképpen a színészek rovására is. Így tapasztaljuk ezt a gyári vállalatoknál: a gyáros hizik, a munkása koplal. S meglehet, hogy ha a munkás nem koplalna, akkor a gyáros sem hiznék. De kérdés: muszáj-e a gyárosnak hiznia? Pláne a színészdirektornak, aki nemzeti misszió és vidéki színészet fenntartása címén mindennemű kedvezményt és szubvenciót rak zsebre?

Ezt csak az új aradi direktor ötletéből mondom, de Zilahy Gyulára vonatkoztatom. Hiszen említettem már; ő keserűséggel távozik innen, tehát nem az üzlet csábítja. Ezért is örülünk, hogy teljesedett a vágya, mert Aradnak művész-igazgatója lesz és nem színházvállalkozója. Jó lesz-e, nem-e, azt előre nem lehet eldönteni, csak feltehető, hogy olyan rutinos színész, olyan lelkes ember és olyan pihenni nem tudó cselekvő vágy, milyen ebben a művészen találkozik, megállja a helyét az új állásban is. De feltevédik a második kérdés: miért kell Zilahy Gyulának tizenegy év

multán keserűséggel kivonulnia a Nemzeti színházból?

Minden színésznek végső ambíciója ez a színház. S mégis, nem első eset, hogy ott hagyják az ambíciójukat, a dicsőségüket, az anyagi hasznukat és a kényerüket. Az ok pedig szinte tipikus: mellőzés üldözi őket el. Nincs munkájuk, poshadnak, beroszdásodnak, sinecura a szerződésük, a színésznek pedig halál, ha nem foglalkoztatják. — S a Nemzeti színháznál anynyi művészt nem foglalkoztatnak, hogy szinte csoda, ha mégis akad, aki játszik.

Hiszen jó, tudom, hogy a művész elégedetlen s hogy mindenkinek nem lehet eleget tenni. De ime, itt a Zilahy esete. Zilahy Gyula azóta, hogy Rózsahegy Kálmán betette a lábát a Nemzeti színházba, ki volt közösítő a reper-toárból. Miért? Rózsahegy valóban kiváló színész. De mintha a Nemzeti színházban nem volnának annyira fölösen a kiváló színészek, hogy mikor egy újat verbuválnak, egy régit agyon kellene ütni. Hát oly gazdag ez a színház, hogy Zilahy nélkülözheti, vagy olyan szegény, hogy két ilyen színészt nem tud foglalkoztatni? Muszáj az egyik művész babérait a másik homlokáról tépni le? Ha nem: miért teszik? Ha igen: miért nem tesznek róla, hogy ne legyen muszáj?

Bizony ezek szomorú dolgok. Nem mindenkinek jut olyan tér a művészi működésre, mint Zilahynak Aradon. A nemzet pedig szeretné, ha minél több művésze lenne és a nemzet első intézete úgy tesz, mintha kettő már több volna a soknál. Ugyan, kérem, ha így fogják föl a dolgot, akkor függesszék ki a Nemzeti színház kapujára azt a cédulát, amelyet gyárakon szoktak alkalmazni: munkakeresőknek tilos a bemenet!

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.
Szombat: B a b a, operetta. Fedák Sári vendégfelléptével.

* Egy párisi regény. Ujházy mester és Iványfi ma bucsuztak el tőlünk Feuille Octave érdekfeszítő színművében. Az illusztris vendégek valódi gyönyört szereztek a szép számú közönségnek. Ujházy Chevril bárójáról az elismerés egész skáláján végig kellene futni, ha ezt a szerepet méltatni kellene. Művész volt ő ma is a szó teljes értelmében és a tapsok árja zugott körülötte, különösen meghalási jelenetében. Elegáns volt Iványfi Henryja, ki az értelem közvetlen hangjával színezi a lelkét mardosó szenvedélyeket. A mieink közül Angyal Ilka, Menszáros Margit, Tomcsányi Russi és Bácsné váltak ki, mint olyanok, kik szerepükbe igaz életet tudtak önteni és ezáltal az illúziót nagy mértékben fel is költötték. Kisebb szerepükben találóan jellemzett Palágyi és ügyesen játszott Bács meg Széke.

* Fedák Sári vendégszereplése. A budapesti Népszínház kedvenc szuberett-primadonnája Fedák Sári, holnap érkezik Aradra s szombaton a Baba címszerepével kezdi meg négy estén át tartó vendégszereplését. A kiváló művésznő alig egy év alatt meghódította egész Budapestet, s a hol csak vendégszerepelt, mind a városi és a vidéki közönség. A Fedák-estékre a helyarákat mérsékelten emelte fel a rendezőség. Jegyeket pénteken délutántól lehet váltani a téli színházi pénztárnál.

* Szerződötések. Békés Gyula, a szegedi színtársulat tagja Zilahy Gyula aradi színtársulatához szerződött útkárnak és kedélyes apa-színésznek. Berényi Miklós, a Krecsányi-társulat pénztárosa, Janovics Jenő dr. szegedi szin-igazgatóhoz szerződött.

* A debreceni színház sorsa. A debreceni színház bizottság szerdai ülésében döntött a debreceni színház pályázata fölött. A színházat újabb három évre Komjáthy János jelenlegi igazgatónak javasolja kiadni. A döntés titkos szavazással történt: Makó Lajosra öten, Komjáthyra heten szavaztak. A Makó-pártiak a döntést a közgyűléshez megfelelőbbnek tartották.

* Arad és a megye ismertetése. Ötödik éve már, hogy a *Magyarország és a külföld* című vállalat főnáll, a melynek az a célja, hogy Magyarország vármegyéit és nevezetesebb városait ismertesse. Szerkesztője a havonként egyszer megjelenő díszes folyóiratnak Zinner Gyula, aki ma Aradra érkezett, hogy a megye és a város kulturális, közgazdasági életéről iránymutatásokat gyűjtsön. A szerkesztő a délelőtti folyamán tisztelgett Dálnoki Nagy Lajos dr. alispánnál, ki ajánló levél láta el az adatok megszerzéséhez. A vállalat közölni fogja a megye és a város irányadó férfiainak arc-képét is.

Öngyilkosság a szerenádon.

(Szerelemi regény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Az aradi-csanádi vasutak vonala mentén, Széreg községben, öngyilkosság történt tegnap. Egy fiatal ember az átmulatott éjszaka után főbelötte magát, mert a szíve választotta elhídegült iránt. Ott végezte ki magát az ideál ablaka alatt, cigányzene mellett.

Az esetről tudósítónk a következőket írja:

Tegnap este a rekruták táncvigalmat rendeztek a Száva-fele vendéglőben. A rendezők között volt Kocsis Mihály is, aki a falu egyik legszebb leányát halmozta el hódolatával. Kocsis csaknem egész estén át szíve választottjának udvarolt, de közben az a baleset érte, hogy a sok bortól elázott és le kellett feküdni.

Természetes, hogy a magára hagyott leány unatkozott és az is természetes, hogy szívesen fogadta annak a másik rekrutának figyelmeséget, aki arra vállalkozott, hogy szórakoztatni fogja.

A mulatozók nem is találtak ebbe semmi különösöt, csak Kocsisnak egy barátja gondolt rosszat és kapta-fogta magát és azzal riadtotta fel az alvó Kocsist, hogy elhalászzák az orra elől a szíve választottját.

Kocsis erre kimosta az álmat a szeméből, megjelent a táncteremben és a szeme közé nézett a leánynak:

— Ilonka! Igaz-e, hogy elfordult tőlem?

A leány egész szelíden azt mondta, ne faggassa most, az ilyen állapotban legjobb, ha hazamegy és kipiheni magát.

Kocsis Mihály az érzékeny természetével ezt elutasításnak vette. Elfordult a leánytól. De nem ment haza, hanem előbb ivott sokat. Csak éjfélkor került haza, de akkor is csak azért, hogy magához vegye töltött revolverét. Visszament ismét a Száva-fele vendéglőbe. Már csak a cigányok voltak ott, akik a keresetlen osztozkodtak. Kocsis rájuk kiáltott:

— Banda! Utánam! Az Ilonkák háza felé.

Kocsis Miska hosszonyaku üveget vett a kezébe és tántorogva haladt a cigányok előtt, akik szomorú nótákat huztak, amiktől még jobban elfacsarodott a legény szíve.

Mikor egy nádfedeles, kis ablakos ház elé értek, Kocsis megállította a cigányokat, akik intésére egészen az ablakhoz huzódtak, hogy az alvó leány fülébe huzzák a megkeseredett legény szomorú nótáit.

Kocsis öt forintot adott a primásnak, aztán egy fa mögé huzódott. A primás látta, hogy valami tárgynak a fényessége csillan meg a ső-

tétségben. Nem sejtette, hogy a revolver acélja az, melyet Kocsis a kezében szorongat. A következő pillanatban eldőrdült a lövés és Kocsis elvágódott az utca porában.

Néhány órai kínlás után kiszenvedett.

Megszöktetett feleség.

(Egy válópör aktájából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

A minap történt az eset a budapesti törvényszéknek abban a termében, ahol kedről-kedre a valóni készülő házasságot hiába próbálja összekötni a bíró. Ott állott az előszobában egy ennivalóan csinos menyecske, egy férj és az — anyós. A helyzet tehát tiszta. A menyecske valóni készült a férjével s itt találkoztak össze először a bíró előszobájában, várakozván az első békéltetési kísérletre.

Az anyós hátat fordított a vőnek, pillantására sem méltatva őt, a menyecske pedig olykor-olykor odapislogott a csinos férfi felé, a kivel még pár héttel ezelőtt jóformán a mézeseteket élte, míg most . . . Nos hit most, — most meg valóni akart, azaz, hogy nem ő, hanem a mama akarta.

Mert úgy volt az, hogy a mama, mint már a mamák általában, szíven hordozta nagyon az ő leánya boldogságát, elannyira, hogy ezt a gondoskodását kiterjesztette még arra az időre is, a mikor a leánya boldogságáról már más gondoskodott, tudniillik: a férj; gondoskodott pedig erről egészen önállóan, a mint maga látta jónak s nem azonképpen, a hogy az anyós szerette volna.

Hogy a mamának fájt ez a dolog, az természetes és hogy nem hagyta annyiban, az még természetesebb. Régi recept szerint összevesztette a leányát az urával s most le nem lohadt harci kedvvel kísérte bíró elé a menyecskét ő is.

Tehát az anyós hátat fordított a vőnek, a menyecske pedig odavetette olykor-olykor a szemét a férjre, a ki viszont majd elnyelte tekintetével az ő édes kis feleségét. Mert most még az volt. S a férfi szeme átsugott az asszonykához:

— Hát igazán elakarsz hagyni?

— Ha muszáj . . .! — sugárzott vissza fájdalmasan a menyecske.

— Pedig hogy szeretlek!

— És én!

Aztán nézték egymást buzgón; édes, szerelmes, lágy tekintettel csókolgatták végig egymást, belemerültek egészen ebbe a kedves foglalatosságba.

Egyszerre a nevüket szólították. Az anyós intett a leányának s ezzel ment előre. A menyecske sóhajtvá követte. A férj szintén. A fiatalok összetaláltak a küszöbön. A férfi elkapta az asszony kezét s lázasán sugta oda neki:

— Jössz?

— Megyek! — sugta ez vissza elhaló hangon.

Az ajtó becsapódott, elválasztván a fiatalokat az anyóstól.

— Eljöttünk . . . — szólalt meg az öreg asszony.

A bíró, a jegyző csodálkozó kérdő tekintettel néztek rája. Az anyós hátrapillantott, de bizony nem volt ott se a leánya, se a veje.

— Megszöktette a leányomat! — kiáltotta az anyós.

Odarohant az ablakhoz, de még csak annyit látott, hogy a vő mint emeli az ő leányát a kocsihoz s hogy odasimul ahoz a szörnnyetoghoz az ő hátatlan gyermeke.

Es míg az öregasszony megsemmisülten rogyott egy székre, a bíró, a jegyző, a teremszolga, de meg a pajkos napsugarak is összemosolyogtak s kacagva szólottak:

— Oh, azok az anyósok!

A szellemidézés örültje.

(Tragédia egy uri családban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

A titokzatosságot kedvelő emberek nagy élvezettel üzik a szellemidézés sportját. A szellemidézés leggyakoribb módja az asztaltáncoltatás, a mi ugyszólván minden házban ismeretes, sőt nemrég előkelő szalonok emelték divattá. Ketten, hárman, esetleg többen is összeülnek s kezüket a háromlábú asztalkára téve, mereven egymás szemébe bámulnak, aztán egyszerre megmozdul az asztal. Hogyan-hogyan sem: az ő dolga. Természetesen a misztikus cselekvényhez megfelelő homályban történik minden s a homálynál talán csak a szereplők hangulata borultabb, úgy annyira, hogy a gyöngébb idegzetű résztvevők, különösen a nők idegét valóságos veszedelem fenyegeti. A spiritiszta társaság, a mely üléseknek nevezi az ilyen kísérletezést, Poncius Pilátustól — Papp Bélaig idézgeti az elhunytak szellemét, vagy a mi még kellemetlenebb, saját halottjainak szavát, hangját, vagy arcát óhatja megidézni.

Nem vitatjuk a kérdést, hogy mennyi komolyság van ebben a modern boszorkánykodásban, vannak, akik azt állítják, hogy eredményeket érnek el, mások azt mondják, hogy hóbortos idegizgatás az egész. Az ilyen szeanzoknak nem egy áldozata van. Ujabban egy fiatal uri nő esett a szellemidézés áldozatául, lelkére homály borult, esztét vette a titokzatos sötét játék.

P. J. gyógyszerész elvált neje, V. S. mezőkeresztesi nyug. r. kath. tanító Mariska leánya az áldozat.

A szerencsétlen urinő két héttel ezelőtt Mezőkeresztesről Nagyváradra ment egy barátja látogatására, kinél egy kis társaság éppen asztaltáncoltatással szórakozott. Mariska egy darabig szónéklül nézte a mulatságot, de látott arcán, hogy a spiritiszta kísérlet rossz hatást gyakorolt lelkére.

A társaság egyik tagja megkérdezte V. Mariskát, akarja-e látni édesanyja szellemét? A kérdezett erre szintén a kis asztalkára tette kezét, de amint az asztalka megmozdult, megtántorodott és halálsápadt lett. Ijedten ugrottak hozzá s megkérdezték, hogy mi baja?

— Láttam az édesanyámat, de nagyon csunya volt — szólt a fiatal asszony s ájultan a pamlaagra rogyott.

A kellemetlen incidens után V. M. asszony nem sokára magához tért, de magaviselete, gondolkozása feltűnően megváltozott. Másnap Fürtára ment nővéréhez. — Ott már határozottan mutatkoztak rajta a téboly tünetei. — Egyszer ebéd közben tapsolni kezdett, féltelmesen kacagott, majd sirt. — Rokonait rémületbe ejtette az urinő állapota, azonnal szekérre ültették s haza küldték Mezőkeresztesre.

A beteg nő azonban Mező-Peterden le szállt a szekérről s bement a templomba. A templomban éppen misét szolgáltak és sokan voltak jelen. V. M. asszony gyorsléptekkel az oltár lépcsőjéhez tartott, ott földre borult, gyűrűjét s egyéb ékszereit lerakva, hangos szóval imádkozni kezdett, zokogva kiáltozván anyja nevét.

A plébános, a ki ismerte a nő családját, kocsihoz ültette s haza kísérte szüleiből Mezőkeresztesre a szerencsétlen asszonyt. Odahaza gondos ápolás alatt tartották, de állapota napról-napra rosszabbodott, annyira, hogy tegnapelőtt Nagyváradra vitték orvosi gyógy-

kezelés végett, innen azonban visszazsárolták szüleikhez.

Tegnap éjjel, bár állandóan ügyeltek rá, kiszabadult lakásáról s az utcán szaladgálva, feltűnő magaviseletével magára vonta a járókelők figyelmét. Hozzávalói szerencsére ráakadtak s lakásukra visszavitték a szerencsétlen asszonyt.

HIREK.

Szerencsétlenség a lóversenyen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 22.

A budapesti lóversenyterén ma délután ismét történt egy olyan szerencsétlenség, mely a turf krónikáját élénkebbé teszi. Sokkal izgalmasabb ám egy olyan turfnap, mikor a közönség átugrik a korlátokon s odarohan a gyepen fekvő zsokéhoz, mint mikor a telivérek a fogadók reménye szerint vagy ellenére bejönnek. Ezek az izgalmak már megszokottak a turfközönség előtt, de ha zsoké bukik le a lóról, az már más. Azért „érdemes volt elmenni.”

Egy ilyen látványos napja volt ma a budapesti turfközönségnek.

A negyedig futam következett 4 óra tájban. A nyeretlenek versenye volt ez, a hol öregebb és fiatalabb lovak állottak ki a starthoz. Összesen 7 ló indult. A fogadó közönség *Cap Martin*-t és *Gueridát* favorizálta. Az előbbi *Tarol*, az utóbbit *Wilton* lovagolta.

A starter megadta a jelt s a lovak megindultak. A távoszlopig *Péchy Cap Martinja* vezetett. Nemsokára azonban *Guerida*, a másik favorit utóértte és melléje szegődött. Órületesen vágtatott most *Cap Martin* és *Guerida* és mikor az egyforintos helyhez értek, *Cap Martin* egy kissé visszahőkölt.

Már-már azt hitték, hogy *Gueridáé* lesz a győzelem, mikor *Cap Martin* előre csapott. A ló azonban oly szerencsétlenül ugrott előre, hogy karamboit csinált *Gueridával*. A heves összeütközés folytán *Guerida* letört, lovasa *Wilton* pedig hosszú ivben kiesett a nyeregből és elterült a földön. A galopp órületesen gyors volt és a legközelebbi ló, *Famulus* egész súlyával rávágódott a földön heverő *Wiltonra*.

A közönség óriási jaj-kiáltással áttört a barriéren és a gyepre sietett. *Wilton* hordágyra tették és bevitték a mérleghelyiségbe, a hol a turforvos azonnal ápolás alá vette. Szerencsére nem szenvedett halálos sérülést. Négy foga tört ki és némi zuzódásokat szenvedett.

Cap Martin, mely elsőnek jött be, a zsüri diszkvalifikálta és így az első díj nyertese *Clary* lett, amely *Cap Martin* után másodiknak érkezett a célhoz.

Megtámadott földbirtokos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Szerdára virradóra katonai botrány történt Szegeden. A 46-ik gyalogezred egyik katonája. Bécsből való bátyjával megtámadott s megsebesített egy ott időző szathmári földbirtokost. Hivatalos jelentés így mondja el az esetet:

Kolet Márton tizedes a 46. gyalogezredben és testvére *Kolet Kornél* tartalékos szakaszvezető, hajnalban 3—4 óra között duhaj német nótát énekelve haladtak a Kigyó-utcában. — Szembejött velük *Pál Lajos* szathmári földbirtokos, aki egészen kedélyes, inkább jószívű modorban odaszólt a két katonának:

— Mért nem dalolnak magyarul, atyafiak, ebben a szép magyar városban!

Erre *Kolet Márton* annyira dühbe jött, hogy szájonvágta *Pál* földbirtokost. *Pál* a fegy-

veres tulerővel szemben, még megsebesült állapotában sem vesztette el lélekjelenlétét és erélyes védekezése annyira megszeppentette a hadfit, hogy az *bajonetet* vártott a védtelen polgárra. *Pál* azonban nem ijedt meg a bajonettől se, hanem kiragadta azt a vitéz kezéből. A két katona most azon volt, hogy visszavítzkedje a bajonetet *Páltól*.

A hivatalos jelentés szerint a két katona jó s gitséget nyert Hunyár Péterben, aki őrmester a 46. gyalogezred második századánál. Állítólag ez az őrmester nem hogy csendesítette volna a két katonát, de még inkább a polgár ellen ingerelte. Közben csoportosulás támadt.

A közönség csakhamar megértette, hogy a katonák egy ártatlan megjegyzés miatt támadtak a polgár ellen, akinek a magyar érzését bántotta, hogy Szeged város hajnali csöndjét dubaj német nótával verik föl, természetesen azonnal *Pál* védelmére keltek. Nem bántották ugyan a katonákat, de gondoskodtak arról, hogy az őrjárat elkísérje őket.

— A király utazásai. A király e hó 26-án érkezik Ischlből Bécsbe. 30-án jelen lesz a Bockfließ és Unter-Gänserndorf közötti lovasági gyakorlatokon, melyek *Ottó* főherceg vezénylete alatt fognak megtartatni. Szeptember 1-én a király Veszprémbe jön, hogy jelen legyen az új ágyúkkal a vármegye területén eszközleendő nagyszabású kísérleteknél. Szeptember 12-től 17-ig ő felsége a Duna és a Dráva szögében megtartandó nagy hadgyakorlatokat fogja végig nézni. Szeptember végén a király hosszabb tartózkodására Gödöllőre jön.

— A hercegprimás otthon. *Vasary* Kolos bíbornok hercegprimás dr. *Kohl* Medárd püspök és *Andor* primási titkár kíséretében ma reggel Budapestről Esztergomba utazott. A hercegprimás szeptember első, vagy másodikáig marad Esztergomban, amikor ismét Budapestre megy hosszabb tartózkodásra.

— A képviselőház munkarendje Budapesti munkatársunknak alkalma volt egyik előkelő és tekintélyes szabadelvű párti képviselővel beszélgetni, aki a Ház munkarendje felől a következő felvilágosításokat adta:

— Tényleg az volt még az elnapolás előtt a kormány intenciója, hogy a Házat késő októberig együtt tartja, de mindenütt nagy lendületet vettek a választási mozgalmak és nehogy a szenvedélyek tulmagasra csapjanak, a kormány most már a munkarendet igen rövidre szándékszik szabni. Ugy tudom, hogy a kormányelnöknek egyik hó kívánsága a vármegyei pénztárak és számvéviségek pénzkezeléséről szóló javaslatnak mielőbb való keresztülvitele. Ennek a parlamenti tárgyalásától függ a választás ideje. Ha a körülmények szerint simán megy a vita, legfeljebb két hét alatt elintézik ezt a javaslatot s ezután már csak kisebb, rövidlélekzetű tárgyak kerülnek a Ház elé. Előre látható, hogy szeptember 20-ika körül a jelen országgyűlést feloszlatják. A kormány számol emellett azzal is, hogy szeptember elején egy-két napot sürgős interpellációk vesznek igénybe, de ezek egyike sem fog nagyobb port felverni.

— A katonaság köréből. A hivatalos lap mai száma közli: A király elrendelte gróf *Breda* Viktor őrnagynak a II. Vilmos német császár és Poroszország királya 7. sz. huszár ezrednél, a fölülvizsgálat eredménye alapján, mint csapatszolgálatra a hadseregben nem alkalmasnak, helyi szolgálatra alkalmasnak, az utóbbira való előjegyzése mellett, a nyugállományba helyezését.

— Banket az új pénzügyigazgató tiszteletére. Az aradi pénzügyigazgatóság és pénzügyi hivatalok tisztviselői ma este társasvacsorát ren-

deztek *Beke* Károlynak, az aradi új pénzügyigazgatónak tiszteletére. A banketen, melyet a városligeti nagyvendéglő termében tartottak meg, résztvettek az összes aradi tisztviselők s néhányan a vidéki hivatalok tagjai közül is. Az első felköszöntőt *Gaál* Lajos helyettes pénzügyigazgató mondotta az új igazgatóra, ki válaszában a tisztviselőkre s a közöttük fennálló egyetértésre, eredményes munkára emelte poharát. *Embey* Iván titkár *Beke* Károly családját életette. *Beke* szívélyes szavakban mondott a megemlékezésekért köszönetet. A tisztviselők a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig.

— A Szelle-ügy. *Kertész* Miksa dr. tömeggondnok tudvalevőleg feljelentést tett *Szelle* József ellen sikkasztás miatt. *Bedő* Árpád dr. rendőrfogalmazó az iratokat már áttette az ügyészséghez. *Szelle* most azzal védekezik, hogy ő az egész dologról nem tud semmit, mindent a felesége, *Fischer* Margit csinált. Az egyik fuváros pedig azt állítja vallomásaiban, hogy *Szelle* és *Szelléné* az ablakból nézték akkor éjjel, mikor elvitték a zongorákat. A *Szelle* butorait valószínűleg szeptember 6-án árverezik el.

— Új királyi tanácsosok. O felsége *Hilbert* Gusztáv pénzügyi tanácsosnak, a székesfővárosi pénzügyigazgató első helyettesének és *Szutrély* Lipót bajai ügyvédnek a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Leszakadt toronyóra-nehezék. Az aradi izraelita imaház toronyának óráján egy 200 kilogramm súlyú kő nehezék függ, amelyik az egész óraművet mozgatja. A két métermázsás kő ugylátszik megunt a függést, mert gondolt egyet magában elszakította a kötelet s elindult a helyéről. Óriási súlyával áttörte a padlást s leesett a második emelet folyosójára, épen az izraelita leányiskola bejárata elé. Véletlen szerencse, hogy a szünidő alatt történt az eset, amely a tanítások idején végzetessé válhatott volna. A rendőrség részéről *Bedő* Árpád dr. ment ki a helyszínére megállapítani, hogy kit terhel a szerencsétlenség miatt a felelőség. A kötelet, amelyen a két métermázsányi súly függött, mintegy nyolc-tíz év óta nem változtatták s a szerencsétlenség oka kétségtelenül ott keresendő.

— Új folyam-mérnök. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Endre* Antal kir. földmérnök helyébe az aradi m. kir. folyam-mérnökséghez *Medvecký* Zsigmond műszaki tanácsost nevezte ki.

— A burok pénze. A londoni Dalziel-ügynökség jelenti, hogy egy párisi előkelő pénze-ember, a ki most jött meg Hágából és a burvezérekkel folyton bizalmas érintkezésekben van, azt mondotta, hogy a burok pénztára Európában teljesen kimerült. Kötelezettségeiket most holmi kétes értékű részvényekkel fedezik, úgy hogy már a hollandi bankárok se akarnak nekik pénzt előlegezni. *Krüger* állapota a hivatalos cáfolatok dacára nagyon nyugtalanító és környozete a legrosszabbtól tart.

— A vasutasok mozgalmá. A magyar államvasúti tisztviselők új memorandum-tervezetén serényen dolgozik *Margulit* Kálmán zágrábi ellenőr, s munkájával valószínűleg már a legközelebbi napokban eikészül. Mihelyt ez meg történt, s az új tervezetet a kellő számú példányban kinyomatták, ülésre fogják összehívni a vasutasok mozgalmának 232-es bizottságát, még pedig vagy e hónap végére, vagy a jövő hónap legelső napjainak egyikére.

— A lippai panama. A lippai előjáróság pénzkezelése körül észlelt rendetlenség megvizsgálására — melyről lapunkban már megemlékeztünk — ma Lippán időzött a temesmegyei alispán és főszámvevő. A két hivatali kiküldött meghallgatta a panaszosokat s azután fogott hozzá a vizsgálathoz, mely az elől-

járókra terhelő adatokat merített fel. A vizsgálat még mindig folyik.

— **A honvédelmi miniszter pihen.** *Fejérváry Géza* báró honvédelmi miniszter jubileumának fáradozásait vejeinek: *Korniss* grófnak vasmegeyi birtokán pihen ki, ahol lovaglással s más sporttal tölti idejét. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a miniszter jubileuma alkalmával 1200 táviratot s a törvényhatóságok feliratain kívül több száz üdvözlő iratot kapott.

— **A félreértésből letartóztatott főhadnagy.** Mi is megirtuk *Cseke Sándor* honvédfőhadnagy esetét, akit a nádudvari csendőrök Kabán, mint katonaszökevényt tartóztattak és a debreceni honvédezred parancsnokságához kísérték. A letartóztatott főhadnagyot két napi vizsgálat után az ezredparancsnoksága szabadon bocsátotta, mert letartóztatása merő félreértésből történt. *Cseke* tényleg eltávozott ezredétől, de ezt megelőzőleg benyújtotta lemondását a honvédelmi miniszteriumhoz. Erről a nagykanizsai honvédezred parancsnokságának nem volt tudomása s a főhadnagyot távozása után, mint katonaszökevényt köröztette. *Cseke* Nagykanizsáról egyenesen szüleihez Nádudvarra ment s így érte Kabán a kellemetlen meglepetés. *Cseke* főhadnagy tényleg jegyben járt ezredese leányával, de a menyasszonya a jeggyűrűt visszaküldte s csakugyan ebben a keresendő a katonai pályáról való lemondása. Minden ellenkező híresztelés, mint az, hogy sikasztott volna, nem felel meg a valóságnak. *Cseke Sándor* hazautazott szüleihez Nádudvarra.

— **Nagy beteg polgármester.** *Bulyovszky József* dr. nagyváradi polgármester egészségi állapota nagyon aggasztóra fordult. Nagy betegen érkezett tegnap meg Biharfüredről, hol pár héttig utókurán időzött. A legnagyobb apátiában feküdt tegnap egész nap a beteg. Este felé idegrohama támadt. A család tagjait összegyűjtötte azonnal a beteg szomorú állapotára. *Hlatky* Endre táviratban értesítette *Bulyovszky* rokonait. A beteget valószínűleg egy budapesti szanatóriumba kell felszállítani. Orvosi vélemények szerint *Bulyovszky* dr. betegsége gyógyítható s valószínű, hogy néhány hét helyreállítja a polgármester állapotát, melyről nagy részvétellel beszéltek tegnap egész Nagyváradon.

— **Vérengző férj.** A főváros melletti *Alberti* községben ma nagy izgalmat okozott egy elvetemült ember vérengzése. *Haránszky Pál* nem a legjobb viszonyban élt a feleségével, naponként talált okot és alkalmat arra, hogy az asszonyát megverje, így történt az ma is. Újból civódásra került közöttük a sor, aminek vége az lett, hogy *Haránszky* feleségét egy fejszével agyonverte. A csendőrök a gyilkost elfogták s a járásbíróság börtönébe zárták el.

— **Szavazható-e a siketnéma?** A Kis-Becskereken folyó hó 19-én lefolyt országgyűlési képviselő-választás alkalmával a többek közt egy siketnéma választó is szavazni akart. *Darabanth János* választási elnök azonban úgy döntött, hogy az illetőt nem engedte szavazni, mert a választási törvény 76 §-a szerint a szavazás előszóval történik, a siketnéma ember pedig nem szavazhat előszóval. De hát akkor hogyan is szavazott? Vagy a siketnémat egyáltalán nem illetheti meg a szavazati jog gyakorlása?

— **Éles patron a lögyakorlaton.** Sopronból táviratozzák, hogy a mai lögyakorlatok alkalmával *Kiss* szakaszvezető egyszerre súlyosan megsebesülve rogyott össze. Valaki éles patron tette a Mannlicherbe s ez találta el *Kisst*. A vizsgálat kiderítette, hogy az éles patron *Halasi* kápiár fegyveréből került ki. *Halasi* elfogták. A megsebesült szakaszvezető állapota veszélyes.

— **Villám az iskolában.** A Lálchurg melletti *Goudsachenben* óriási égiháború közepette a villám becsapott az iskolaházba s a tanítót agyonütötte.

— **Az asszony miatt.** A gömörmezei *Pel-sütz* községben megrázó családi drámának volt

előidézője — az asszony. Tudósítónk táviratozza, hogy *Sztepanovics* Jozefin feljelentette férjét a rendőrségnél durva bántalmazás miatt. A kapitányi hivatal helyt adott az asszony panaszána s a férjet két napra elzárták. Ma szabadult ki a férj a fogházból, honnan hazament lakására, előbb feleségét s aztán önmagát lölte agyon.

— **Hivatalától felfüggesztett körorvos.** *Ter-esvármegye* alispánja dr. *Donáth* József móriföldi körorvost hivatalától felfüggesztette és ellene a fegyelmi eljárást elrendelte. *Donáth* felfüggesztésére az szolgáltatott okot, hogy orvosi kötelességeit elhanyagolta és midőn közelebb egy súlyosan megbetegedett emberhez, *Niederborn* Péter móriföldi parasztagzához hívták, a beteget nem látogatta meg, hanem elment egy politikai pártgyűlésre; a szegény *Niederborn* Péter ez alatt meghalt.

— **Rablógyilkosság a plébánián.** Vakmerő betörés történt tegnap éjjel *Szent Iván* községben, hol a plébánia-lakot akarták kirabolni. *Olajos* Lajos plébános átment a szomszéd községbe, hol bucsu volt s a plébánián csak a házvezetőnő és egy cselédleány maradt. A betörők, kik úgy látszik, arra számítottak, hogy a plébános csak másnap reggel tér vissza, s a két nőt, miután előbb a szájukat betömtek és a kezeiket összekötözték, egy kamarába zárták s aztán hozzálltak a lakás átkutatásához. Közben megérkezett *Olajos* plébános és vele együtt *Tonka* Antal és *Vidák* Lajos tanítók. Feltűnt nekik, hogy az ajtók nyitva vannak s a mint az egyik ajtón be akartak lépni, akkor készült kiugrani *Gyurik* Ferenc, a betörők egyike, a ki nagy konyhakéssel akart magának utat csinálni. *Vidák* utját állta a betörőnek, a ki a tanítónak mellébe dőfte a kést. *Vidák* egy jalkiáltással összeesett, de azért a betörő nem menekülhetett, mert *Tonka* nyakonragadta s a kocsis segéiyével megkötözték. A másik két betörő: *Füzdök* Adám és *Gazzi* Balázs elmenekültek ugyan, de a csendőrök kézrekerítették őket. A megszurtt *Vidák* Lajos tanító elvérzés következtében meghalt.

— **Esküvő.** *Schipper* Lőrinc simonyifalvai áll. népiskolai igazgató-tanító házasságot kötött *Aradon* *Kreisz* Jolántha Mária kisasszonnyal.

— **Katonák aratáskor.** A gazdasági egyesületek régóta sürgetik a katonáknak aratásra való szabadságolását abból a célból, hogy a mezőgazdasági munkabéreket lenyomhassák. A honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszterrel egyetértően most elhatározta a katonák szabadságolását, hanem a szabadságolás ideje valószínűleg nem igen fog tetszeni a gazdáknak. A két miniszter rendelkezése szerint ugyanis a jövő évtől kezdve augusztus hó 1-től bezárólag 15-ikéig azok a katonák, a kik szabadságért jelentkeznek, szabadságoltatnak. A visszaélések meggátlása céljából a szabadságolt katonáknak hatóságilag kell bizonyítani, hogy szabadságidejüket az aratásnál töltötték. Az ily módon szabadságolt katonák ugyan nem sokat fognak aratni, mert augusztus elejéig az Alföldön már el is felejtették az aratást. Nálunk ugyanis az ország legnagyobb gabonatermő vidékén nem augusztusban, hanem már június végén és július elején aratnak.

— **A berugott Tell Vilmos.** Mai számunkban megirtuk azt a színházi botrányt, a mely a „Berliner Theater“ ben játszódott le. *Bruck* német kamarai énekes a *Tell Vilmos* előadása alkalmával oly annyira ittasan jelent meg a színpadon, hogy az előadást félbe kellett szakítani. *Bruck* ma a német lapokban nyilatkozik, azt írja, hogy ő nem volt berugva, hanem erős kölika ellen három adag morfiumot vett be s ettől ájulási rohamai voltak.

— **Szerencsétlenség egy szesz pincében.** Ma délután *Aradon* a *Lizár* Vilmos-utca 1. szám alatt lévő szesz-raktár pincéjében dolgozott

Bács József aradi pincemunkás. A szeszt töltögette egyik hordóból a másikba s miután az idő már estére járt, gyertyát gyújtott. Munkaközben az égő gyertyát feldöntötte, az egy szeszt tartalmazó edénybe esett és a szesz meggyuladt. A megrémült ember az udvarra akart szaladni az égő kannával, utközben azonban a lángok kicsapkodtak az edényből, *Bács ruhája lángot fogott s a szerencsétlen embernek melle, karjai és nyaka összeégett.* *Tisch* Mór dr. főorvos bekötözte a súlyos égési sérüléseket szenvedett munkás sebeit, *Murády* Álmos rendőrhadnagy pedig mentőkocsin a kórházba szállította.

— **Francia apácák kivándorlása.** Párisból jelentik: A solesmesi benedekrendi női szerzetesek elhatározták, hogy nem vetik alá magukat az új kongregációs törvénynek s nem kérik alapszabályaik állami jóváhagyását. Az apácák ennek következtében szeptember elején kivonulnak Franciaországból. Az apácák *Eugénia* császárné meghívására mindenekelőtt *Farmboroughba* mennek *Augliába* s csak később fogják elhatározni, hogy hol telepedjenek meg véglegesen. A solesmesi St. Cécile-kolostor apácái között két fejedelmi származású asszony is van, akik most szintén kénytelenek Franciaországot elhagyni. Az egyik egy holsteini hercegnő, a másik *Mihály* braganzai herceg özvegye, született *Löwenstein-Wertheim-Rosenberg* *Adelheid* hercegnő. A fejedelmi asszony 1897. június 13-án lépett a solesmesi apácakolostorba. Férje már 1866-ban halt meg. A braganzai hercegnő anyja *Mária Terézia* főhercegnőnek, *Károly* Lajos főherceg özvegyének. *Mária Terézia* főhercegnőn kívül még öt leánya és egy fia maradt. A nálunk ismert *Ferenc József* braganzai hercegnek nagyanyja a hetvenesztendősi fejedelmi apáca.

— **Szerencsétlenség a bucsun.** Megrendítő szerencsétlenség történt *Ferencfalván* az ott megtartott *Szent István-napi* bucsu alkalmával. Az ünnepélyre már korán reggel felállították a mozsárgyukat s ezekkel jelezték az ünnepély kezdetét. A mise alatt is erősen működtek a tarackok s ekkor történt a szerencsétlenség, melynek két halottja és négy súlyos sebesültje van. A mozsarak kezelését *Botlik* Ferenc kovács-mester vállalta magára. A míg száraz anyagot használtak a mozsarak megtöltéséhez, nem is történt semmi baj, de mikor a lövéshez készített száraz homok elfogyott, nedves földdel tömték meg a mozsarakat s ezek közül kettő egyszerre robbant szét. A szerencsétlenség idején sok gyermek és fiatal suhancgény ácsorgott a mozsarak körül s ezek közül *Petes* Imre és *Mazik* Tamás fiatal legényeket a szétrobbant mozsarak szilánkjai oly szerencsétlenül találtak, hogy még a helyszínén meghaltak. *Turi* Mihály, *Bakó* Antal, *Furus* Tamás és *Csöge* Bálint a karjaikon és lábaikon szenvedtek súlyos sérülést, úgy, hogy a sérült testrészeket le kellett vágni. A szerencsétlenség híre bejutott a templomba is és a megrémült nép otthagya a misét, tódult ki a templomból, miközben két gyermeket letapostak, többen pedig elájultak; ezek közül *Csarói* Mihályné nem is tért többé magához, ott a templom előtt meghalt. A szerencsétlenségért *Botlik* Ferenc kovácsot okolják, a ki a mozsarak töltését rábizta a gyermekekre. A csendőrség *Botlikot* letartóztatta.

— **Gyújtogató cséplőgép.** *Új-Szent-Annáról* telefonálja tudósítónk, hogy a község határában ma több kigazdának tulajdonát képező kilenc buza-asztag és több szalmakazal a cséplőgép szikrájától tüzet fogott és namuvá égett. A tűzbe odaveszett két lo is. A gép *Szentendrey* Béla tulajdona.

— **Egy képeslevelező lap világszerte.** Párisból írják, hogy egy francia lap próbát tett képes levelezőlapokkal aziránt, hogy hány nap alatt teszik meg azok a postán világszerte utjokat. Egy kártyát május 26-án adtak fel. A kártya Párisból

Moszkva, Vladivosztok, Jokahama, San Franciskón keresztül augusztus 14 én érkezett vissza. Az egész utat 80 nap alatt tette meg és a mi a fő, csak 10 centimesbe került.

— **Gázrobbanás egy alagutban.** *Clevelandből* táviratozzák: A múlt éjjel a most épülő tengeralatti alagutban, mely a várost vízzel fogja ellátni, gázrobbanás történt, a mely *öt embert megölt.*

— **Három lóköltő vízbefulása.** Szomorú véget ért Szeged fölött, a sövényházi parton három lóköltő. Üldözés közben a Tiszába veszték. *Böngyik* András, *Méhes* Imre és *Bógyi* Ferenc tápéi lakosoknak állandó keresetforrásuk volt a lólopás. Vasárnap éjjel elrándultak Sövényházára, hogy onnan néhány lovat elhajtsanak. Sikerült is nekik *Poroszkai* Tamás és *Csonka* József, istállóiból 2—2 lovat kivezetni, melyeket a falu végén rájuk várakozó kocsihoz kötöttek, hogy aztán még egy harmadik lóköltést is megkísértsenek, Böngyik és Méhes ez alkalommal *Lévai* Tamás istállóját akarták feltörni, de a gazda észrevette őket, zajt csapott és cselédjeivel meg a szomszédokkal üldözöbe vette a menekülő lóköltőket, akik a falu végén a rájuk várakozó kocsihoz ugrottak és elhajtottak. Az üldözők közül azonban szintén többen lóra kaptak, hogy a tolvajok nyomába vágassanak. A lóköltők a Tiszapart felé iparkodtak, hogy ott a füzésekben majd könnyebben utat vesztenek üldözőik elől. Ezek azonban mindenütt nyomukban voltak a lóköltőknek, kik a Tisza partján vágattak tova gyors iramban, mikor egyszerre a sötétben kocsistól-lovastól együtt befordultak a folyó vizébe. A *három lóköltő a lovakkal együtt belevesztett az árba.* A lovakat a víz már fölvetette, de a tolvajok holttestét eddig még nem találták meg.

— **A korona-kápolna őre.** *Zsurzsaszku* János orsovai pénzügyőri fővigyázó, az orsovai korona-kápolna őrzője tegnap éjjel kettős öngyilkossági kísérletet követett el. Az egyébként józan, rendes ember az utóbbi napokban sokat ivott és ittas állapotban a Duna-partra ment, hol a korona-kápolna közelében szolgálati fegyverével szájába lött. A golyó a füle mögött jött ki, a nélkül, hogy halálos sebet okozott volna. *Zsurzsaszku* csakhamar föleszmélt és midőn tudára jött, hogy öngyilkossági kísérlete nem sikerült, fejével a Dunába ugrott. De itt sem lelte halálát; életőstöne feltámadt és kényszerítette őt partra uszni, honnan a kétszeres öngyilkos haza vánszorgott. Felesége a sebesülthöz orvost hívott a ki bekötözte a sebet. Hogy mi vitte az ötveneres embert az öngyilkosságba, nem volt kideríthető, mert eddig nem lehetett kihallgatni.

— **Állatias anya.** Bécsben tegnap este izgalmas jelenet játszódott le a Währinger-straszen. *Lebensaft* Jozefa mosónőt tiltott koldulás miatt beakarta egy rendőr kísélni. Az asszony karján háromhónapos csecsemőjét cipelte s midőn a rendőr nem látgott, az ártatlan csecsemőt oly erővel vágta a földhöz, hogy a csecsemő koponya repedést szenvedett. A brutális anyát átadták a bíróságnak, a csecsemőt pedig a menők vették ápolás alá.

— **Holttestek a zsákbán.** Lapunk folyó hó 18-iki számában megemlékeztünk arról a rablógyilkosságról, melyet Szent-Márton községben *Pohánka* András kocsi követett el. A megindított nyomozás során ebből az ügyből kilölyőlag a csendőrség újabb rablógyilkosság esetét derítette ki. A két vándorló ugyanis Alsó-Ausztriából Vasmegeven keresztül jött az országba. Utközben éjjelre egy csárda udvarán szállottak meg. Benn a csárdában több marhakupec mulatott. *Szomann* Ferenc stejerországi illetőségű marhakereskedő, a ki több társával a kocsiában mulatott, éjnek idején kiment az udvarba, honnan nem is tért többet vissza. A két vándorló: *Grisbach* Fülöp és *Ziegler* Márton Szemant az udvaron orozva leszurtak, kirabolták és holttestét elrejtették az udvaron állott szalmakazal alá. Az eltűnt Szemant csak másnap reggel keresték társai, de ekkor nem talál-

tak reá, a két vándorló pedig még az éj folyamán eltűnt. Harmadnapra a gyilkosság után éjjel a kutyák kikaparták a szalmarakást, hol Szemant holtteste volt elrejtve. Ekkor került ki a gyilkosság s a gyanu a két eltűnt vándorlóra esett, kik nyomtalanul eltűntek és csak a szentmártoni csendőrség által adott személyleírás alapján ismerték fel a gyilkosokat. Az elrabolt pénzt és órát *Pohánka* kocsihoz találták meg. Az esetről értesítették a steier hatóságokat is.

— **Tizenöt ember a vízbe fullt.** Trégmerből távirják, hogy ott tegnap este egy csónak a melyben tizenöt ember volt felborult. A vízbe fordultak közül egyet sem birtak kimenteni, mind a tizenötöt a vízben lelték halálukat.

— **Hajótörés.** Colónból jelenti egy távirat, hogy a „Dapopa” kolumbiai ágyunaszád Cartagnából Savanilába menet hajótörést szenvedett. Azt hiszik, hogy a hajó legénysége és a rajta levő csapatok megmenekültek.

— **Különös eszórakozás.** A müncheni rendőrséget érdekes eset foglalkoztatja pár hó óta. Egy fiatal paraszt leány panaszt emelt a rendőrségnél még május hóban, hogy egy 30 év körüli férfi azon ürügygel, hogy a szomszéd faluban szolgálatot szerez neki, elcsalta. S midőn a város alatti folyó mellett elhaladtak, a férfi bedobta őt a folyóba, segítségkérésére azonban szerencsésen megmentették. A férfit azóta körözik s a leány személyleírása alapján tegnap sikerült azt elfogni. A bíróság előtt a fiatal ember, ki foglalkozásra nézve mechanikus, azt adta elő, hogy ő tettét azért követte el, mert nagy örömet okoz neki leányokat a vízben lubickolni látni. A bíróság erre elrendelte a mechanikus orvosi megfigyelését, miután nyilvánvaló, hogy a különös szórakozás kedvelője nem ép elméjű.

— **Véres multság.** Az alföldi pusztákon ritkán esik meg multság emberhalál nélkül, rendszerint minden bucsunak meg vannak a maga áldozatai. A kutasi pusztán megtartott István napi bucsura három vármegyének pusztai fiatalosága sereglett össze s a bucsu befejezése után volt a multság, mely eltartott kiváltságos-kivirradtig, amikor már csendőröknek kellett a véresre fordult multságunk véget vetni. A csárdánál ugyanis, ahol a multság állott, *Sebők* András, *Csala* Vince, *Papdi* Ferenc és *Császár* József juhászbojtárok is megjelentek és összetalalkoztak *Terbics* György és *Magdics* Antal kanizsai juhászokkal, akikkel régebb idő óta haragban voltak. A két utóbbi valami lovasi ügyben tanuskodott a négy juhászbojtár ellen s ezért el is ítélte őket a szabadkai törvényszék, de ügyük még felebbezés alatt áll. *Terbics* és *Magdics*, amint a négy haraggal találkoztak, mindjárt tudták, hogy verekezés lesz, de gyávaságnak tartották, hogy szó nélkül megszökjenek; iparkodtak azonban társakat szerezni maguknak. Ejjélig tartott az előkészület s éjjel után, amikor már mind a két fél berugott, a csárda udvarán mozgásba jöttek a botok s megvillanták a bicskák. Párját ritkító verekezés folyt, melyben több mint 70 legény vett részt; három emberhalál és 25 súlyos sérülés esett s csak akkor lett vége a dulakodásnak, amikor a csendőrök a közeli tanyáról megérkeztek.

— **Egy orkán pusztítása.** Saragossából távirják, hogy a szomszédos Villaveva de Joloca községben egy hatalmas orkán következtében 40 ház összedült. — A házak alatt hat ember életét vesztette. — A kárt több millióra becsülik.

— **Ügyes reklám.** Egy londoni teakereskedő három év óta nagyon ügyes reklámmal lendíti fel eddig keveset jövedelmező üzletét. A következő körlevelet külte szét:

Cégünk hajlandó minden hölgynek, aki özvegyiségre jut, tíz shilling (hat forint) heti nyugdíjat adni egész életén át, ha bebizonyítja, hogy a férje halála előtt öt héten keresztül minden héten legalább egy fél font teát vásárolt üzletünkben. Azok a hölgyek, akik ugyane körülmények között csak egy negyed font teát vásároltak, öt shillinget kapnak. Egyetlen feltétel, hogy a bevásárlás megkezdésekor a férj egészséges legyen. Aki az egészségi bizonyítvány kiállítását el akarja kerülni, annak a

férj halála előtt legalább tizenkét hónapig kellett vevőnk közé tartozni.

Az emberek eleinte bizalmatlanok voltak. Utóbb azonban belátták, hogy nem veszíthetnek semmit sem, mert a kereskedő semmivel sem adott rosszabb teát, mint más üzletek. Többnyire munkásnők és kishivatalnokok feleségei vásároltak sokat.

Két hónappal a körlevél kibocsátása után egy vevő hölgy özvegyiségre jutott. Az üzlet pontosan fizette neki a nyugdíjat. Es az özvegy-halálból tovább is abban az üzletben vásárolt teát. A mikor a dolognak híre kelt, a vevők csak úgy dülték az üzletbe és a kereskedő nemsokára fiókjárat nyitott Anglia nagyobb városaiban. Különösen a transzváli háboru kiütése óta nagyon sok özvegyi nyugdíjat fizet. De az üzlet pompásan virágzik. Es a teakereskedő büszkén hirdeti, hogy 30.000 font sterling (háromszázezer forint) özvegyi járulót fizet ki évenként.

— **Must** — augusztusban *Ehrlich* Ignác nagyváradi ügyvéd szőlőjében az idei nyár melege annyira megérlette a fürtök egy részét, hogy azokat le kellett szüretelni. Tegnap már több vendéglőben itták az új mustot. A nagyváradi hegyen az idén általában gazdag termésre van kilátás, a mi annál örvedetesebb, mert Nagyváradon az utóbbi évtized gazdasági válságát épen a szőlőhegyek kipusztulása okozta.

— **Pillegyűjtés.** Tavasszal megindul a gyerekek, suhancok és kamaszok gárdája s a mennyiben a labdarugás mindent lefoglaló sportja megengedi, a pillegyűjtés szenvedélyének is hódol. Eppen ezért szezonserű a kérdés, melyet egy német tanár vetett föl, hogy mennyiben célszerű, sőt egyáltalában kívánatos-e, hogy gyermekeink e gyűjtési szenvedélynek akár kisebb, akár nagyobb mértékben rabjai legyenek?

A válasz e kérdésre az, hogy: nem!

Ott, ahol a tudományos, komoly kutatás vágya vezeti a tudóst, ott a gyűjtés helyén való szenvedély, mert az ismeretek terjedését szolgálja. Ellenben az iskolásfiúk nem azért szurkálják gombostűkre a pilléket és bogarakat, hogy a tudományt gazdagítsák. De még azért sem, hogy a saját ismereteik gyarapodjanak. A gyerekekévé emberek ez által csupán utánoz, más szóval: affektál és ezenfelül lélekben romlik, vagyis elvadul. A jobb érzéseket sokkal inkább kipusztítja a gyermeklélekből a pillegyűjtés, mint a mennyire szaporítja benne a tudást.

— Vigyék ki a gyermekeket — így szól a német professzor — a szabadba és tanításokat meg őket arra, hogy az Isten minden alkotását tisztelje és minden teremtményét szeresse.

A tavaszi kirándulásokról visszatérő gyereknépség legtöbnyire kalapra tűzdelve hozza haza a zsákmányt, a kinosan vergődő állatot. Játékot hozott magának ezáltal a gyermek és nem tudományt. Ha pedig hozzászokik a fejlődő emberi lélek, hogy multságos szórakozásnak tekintse a kinok variációját, akkor kikopik szívéből, amit belé kell ojtani az emberi szívbe — a jóság.

— **A házigyered zenekara** karmesterük személyes vezetésével pénteken, augusztus hó 23-án, este 8 órától kezdve tartja utolsó bucsu hangversenyét a Baross-kioszkban. Belépti-díj 20 fillér. Kezdeté 8 órakor.

— **A vágányon átjárni tilos.** Esztergomból táviratozza tudósítónk, hogy *Kovács-Patak* megállóhelyen a Budapest felől jövő gyorsvonatból egy elegánsan öltözött fiatal embert szállt ki a *tilos oldalon*, hogy ne kelljen várakozni, míg az előtte lévők leszállnak. Alig lépett le a vasúti kocszi lépcsőjéről, berobogott az állomásra a személyvonat, a fiatal embert elütötte s elgázolta úgy, hogy *holtan* fekvé maradt a sínpárok között. A szerencsétlen véget ért fiatal ember kilétét eddig még nem sikerült megállapítani.

— **Rálőtt a kedvesére.** *Kovácsi* Albert budapesti malommunkás tegnap este a Mátyásföldön megleste kedvesét, *Lába* Eleonora cselédet. Amikor közvetlen közelébe ért, pisztolyt rántott elő és rálőtt a leányra. A golyó nyak-

szírtén találta Lába Eleonorát, akit súlyos sérülésekkel a mentők vittek a Rókus-kórházba. Kovács elmenekült s a rendőrség most mindenfelé keresi. A legény azért akarta megölni a leányt, mert az nem viszonzta a szerelmét.

— Akik a jó izlés hívei, azok férfi divat cikkek bevásárlását Porter Vilmos koronás áruházában fogják eszközölni Aradon, az Andrássy-téren, a Központi szálloda épületében. Divatos csokrok tiszta selyem nyakkendők sehol sem vásárolhatók oly rendkívül leszállított árban, mint Porter Vilmos koronás áruházában.

— Kossák József csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Az orvos büne.

(A csongrádmegyei titok új fordulata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Tegnap lapunkban részletes tudósításban ismertettük azt a szenzációs bűnügyi feljelentést, melyet egy csongrádmegyei községi orvos és egy urinő ellen tett Simon János volt csendőr. Azzal a hihetetlen szörnyű bűnnel vádolja őket a följelentő, hogy angyalcsinálással elvették az életét születendő gyermeküknek, később pedig eltették méreggel láb alól a nő 11 éves leánygyermekét, hogy ez el ne árulhassa bűnös viszonyukat.

Rémségesen bő részletekkel van ez a följelentésben előadva és ennek ismertetése élénk beszéd tárgyát képezte tegnap mindenütt, ahol a szomorú ügyet régebb idő óta ismerik.

Mert mint ma, biztos forrásból jelentik lapunknak, nem első följelentés ez a vádakban megnevezettek ellen. Évekkel ezelőtt a férj, B. jegyző tett az orvos és saját felesége ellen feljelentést, de ezt a bíróság félretette, mert a vádat nem tudták bizonyítani.

A most megismételt vádföljelentésben azonban új a 11 éves leány mérgezésére és az eltemetett holttest eltűnésére vonatkozó hihetetlenül hangzó megdöbbentő részlet. Allítólag ezt az újabb vádat is az asszony férje emeli a bíróságnál boszúból. Vagyis azt hiszik, hogy a följelentés aláírója és benyújtójaként szereplő Simon János nem más, mint B. volt jegyző álneve alatt.

Egyébként az újabb hírek szerint a szegedi vizsgálóbíróság a följelentés ügyében vizsgálatot és nyomozatot folytatott már Csongrádon, Mindszenten és Kisteleken, de olyan nyomokat, amelyek a vádat megerősítenék, eddig nem fődözött föl.

A mi a 11 éves leány holttestének kiadását és eltűnését illeti, erre vonatkozólag pedig azt jelentik, hogy a kis holttest nincsen elveszve. Igaz ugyan, hogy a temetkezés helyéről elvitték, de ez hatósági engedély mellett történt volna. A kis gyermekholttest most a csongrádi temetőben van temetve, ahova szolgabírói közbenjárással, alispáni engedéllyel szállították el.

A titokzatos följelentésben vádolt orvos ma Szegeden járt és maga sürgette a vizsgálat és nyomozás minél gyorsabb lebonyolítását és annak konstatálását, hogy a följelentést tevő Simon János volt csendőr allítólag jelenleg csongrádi lakos tényleg létező, élő személy-e? Ha Simon János nevű ember nyújtotta is be a följelentést, azt hiszi, hogy annak értelmi szerzője a szomorú regényben szereplő nő férje, B.

volt községi jegyző, aki ezidőszereint maga is ismeretlen helyen tartózkodik.

A mégyében, ahol az ügyben szereplő orvos általános tiszteletnek örvend, óriási szenzációt keltett az újabb rémes vádaskodás.

A vádolt orvosnak bizonyítéka van arra nézve, hogy az elhunyt kis leányt nemcsak ő, hanem egy orvostársa is kezelte és mindketten agyhártyagyuladást konstatáltak annak idején a hirtelen bekövetkezett halál okául.

MULATSÁGOK.

(=) A simonyfalvi önk. tüzoltó egyesület a napokban tartotta meg jól sikerült nyári mulatságát. Az összes bevétel 228 kor. 30 fillér. Felülfizettek: Peikert H. 5 kor. Fejér J. 9 kor. Cárán G. 3 kor. Cárán M. 3 kor. Vuculescu J. 1 kor. N. N. 4 kor. 60 f. Pretzner K. 5 kor. Koller P. 3 kor. Dózsa J. 1 kor. N. N. 1 kor. Schenk M. 1 kor. Reingruber A. 1 kor. Tóth G. 1 kor. Dr. Sziklaváry Z. 1 kor. Telecsán J. 1 kor. Janis L. 3 kor. A díjtekvés első díját Reingruber Adám, második díjat Schwahn Márton s a harmadikat Grünwald János nyerték meg.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Meggyilkolt százados. Gumbinnenből jelentik, hogy Krosigh százados meggyilkolása miatt indított pörben a felsőbbíróság Marten altisztet halálra ítélte, ellenben Hickel altisztet felmentette. Az elsőbíró Martent is felmentette, de az ítéletet megfélebbítették s így került a bűnügy a katonai felsőbbíróság elé. Az új tárgyalás sem tudott világosságot deríteni ebbe a homályos ügybe. Krosig kapitányt lovaglő gyakorlatok alkalmával egy golyó halálosan sebezte, éppen akkor, midőn revolverlövésekkel szoktatták a lovakat a puskatűzhöz. Mire a jelenvolt főhadnagy a réműlettől magához térve, kiadta a parancsot, hogy senki se távozzék a lovaglópályáról, már késő volt. A nagy pánikban eszeveszett lőtás-futás támadt és e zűrzavarban a tettes elmenekült. Az istálló előtt találtak egy elhajított karabélyt, de ebből nem lehetett következtetni a gyilkos személyére. Több katona Martent vádolta a gyilkossággal, de ez álhatalosan tagadott, bár sok körülmény igazolta, hogy az istálló pitvarából ő lötte agyon kapitányát, miután előzetesen összebeszélte Hickel altiszttel. Bizonyítékok híján az elsőbíró felmentette Martent, de a felsőbbíróság ma halálra ítélte.

A KÖZÖNSEG KÖRÉBOL.*

Köszönetnyilvánítás.

Az isteni gondviselésen kívül Tisch Mór dr. főorvos urnak és Kohn Johanna szülésznek köszönhetem, hogy beteg és boldog állapotban levő feleségemet és több gyermekem anyja, igen nehéz állapotában az életnek és gyermekeinek visszaadta, gondos és önfeláldozó kezelése, de még anyagi segélyezése által is. Az ur Isten fizesse meg neki e jótéteményét, mert én arra képtelen vagyok, de imádkozni fogunk mindnyájan, hogy számos éven át legjobb egészségben és jólétben tartsa meg az emberiség javára.

Müller Zsigmond.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy olvasó. Arad. Szívesen közölném a kért statisztikai adatokat, de sajnos, nem állnak rendelkezésünkre. A mit kaptunk, fővárosi tudósítónk küldötte, nekünk pedig itthon nincs módunkban beletekinteni az igazságügyi miniszter érdekes statisztikájába. Annyit liberális érzelmeinkre való hivatkozás nélkül is beismerünk, hogy Önnek valószínűleg igaza van.

K. V., Ottlaka. Szép beszéd egy 13 éves fiutól, de a nyilvánosságot nem érdekli.

Kurtics. Idejét multá.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Anna (Naplótörredék). Könnyen, jól cseng, de egy ilyen kis levélből ennél többet nem mondhatunk. Küldjön be valami önálló kompozíciót, akkor aztán megüzenjük, érdemes-e tovább is ilyesmivel foglalkoznia.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— Fizetésektelelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségekről tesz jelentést: Vágó Andor utóda, — Schreier Elek, kereskedő cég Debrecen. — Fiern Miklós, Abrudbánya.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 22.

Déltőzsde. A búzakínálat kielégítő, a vételkedv győnge. Nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.97—7.98
Buza 1902. áprilisa	8.39—8.40
Rozs októberre	6.70—6.71
Zab októberre	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	5.22—5.23
Tengeri szeptemberre	5.24—5.25
Tengeri 1902. májusra	5.16—5.17
Repce augusztusra	13.75—13.85

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.90—7.98
Buza 1902. áprilisa	8.38—8.39
Rozs októberre	6.69—6.70
Zab októberre	6.33—6.34
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	5.25—5.26
Tengeri 1902. májusra	5.16—5.18
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	629.—
Magyar hitelrészvény	639.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	444.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	639.50
Közuti vasút	571.—
Városi villamos vasút részvény	284.—

Sz es z ü z l e t.

— Augusztus 22. —

Mai jegyzéseink: Készará nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12.80—13.— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 22. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 82 — 84 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90 — 94 fillérig. Szerioai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 88 — 90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 87 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 87 — 88 fillérig.

Sertéslelészám. Augusztus hó 19. napján volt készlet 44,802 darab, augusztus hó 20. napján felhajtott 1080 darab, augusztus hó 20. napján elszállított 531 darab, augusztus hó 21. napján maradt készletben 45,351 darab. Üzet: Változatlan

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 22.

Magyar aranyjáradék 40/0	118.00
Magyar koronajáradék 40/0	93.—
Magyar arany 41/20/0	122.—
Magyar ezüst 41/20/0	100.60
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	173.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjáradék	98.75
Osztrák járadék ezüst	98.65
Osztrák járadék arany	118.—
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	639.—
Osztrák hitelbank részvény	631.50
Osztrák-magyar államvasút	631.50
30 frankos arany (Napoleonador)	19.04
Német birodalmi márka	117.15
London	239.40
Páris	94.80

NAPIREND.

Augusztus 23. Péntek. Róm. kath. naptár: Ben. Fülöp. — Protestáns naptár: Ben. Fülöp. — Görög-keleti naptár (augusztus 10.): Lőrinc vértanú. — A nap két 4 óra 52 perckor, nyugszik 6 óra 40 perckor. — A hold két 2 óra 5 perckor, nyugszik 11 óra 7 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 765.1 milliméter, délután 2 órakor 763.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $C^{\circ} + 15.3$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 22.1$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 3. délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, elvélve csapadék, hűvös.

Szabadságparol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület I-só emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belső-díj: Hetköznapiakon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölossey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Augusztus 24. Az aradi szabafestő és mázó segéd táncvigalma (Szabó István kerthelyiség.)

Szeptember 3. Körjegyzőválasztás Kiszindian.

Szeptember 7—9. Az aradi polgári lövészegylet díjlövészete.

CSARNOK.

Pihenés.

Irta: Vécselez-Jankovich Lujza.

(Vége.)

Történt egy ízben, hogy szokatlan időben talált érkezni, Erzsikét nem találta otthon. Árny borult egyszerre a viruló kis kertre, üres, pusztá lett minden, mintha összes ékességét magával vitte volna az a lány. Kedvetlenül ült le, hogy öreg barátjával néhány szót váltson, de nem ment, sehogy sem ment, a másik pillanatban már izgatottan ugrott fel helyéről.

— Megyek, Szücs bácsi, látom, hogy terhére vagyok, talán inkább szeretne pihenni egy kicsit.

Édes Istenem, már hogy δ van terhére az öregnek!

De hát emberemlékezet óta mindig ilyen fonákul cselekedtek és beszéltek a szerelmes emberek.

Miklós Gábor pedig nagyon szerelmes volt; most érezte csak, hogy mennyire, mikor ugyszólván fizikai fájdalmat érzett a türelmetlen vágyakozástól utána.

— Hol van Erzsike — kérdezte bucsuzás közben, elakadó lélekzettel, mint egy félnék gimnazista.

— Máriskó kisasszonynál. Uda ment a délután, méltán korán reggel küldött már utána, valamit akar neki mutatni.

Máriskó a tisztelendő ur huga volt, egy kedves, jóságos öreg leány, a ki a szegény árvát, édes anyjaként szerette.

— Megyek, Szücs bácsi, és ha megengedi, hazakísérem őt.

Es ment... Majdnem rohamléptekkel ment végig a nagy utcán. Nem, semmi kétsége nem volt tovább: szerette, végtelentül szerette azt a leányt. Salaktól megtisztult lelke sovárgott utána, mint a hogy egy eldözsölt, mámorban fuladt éj után sovárgunk az üdítő tiszta forrás után.

Alkonyattájt lehetett, mikor egy boldogan eltöltött óra emlékével az öreg leány társaságában hazafelé indultak.

Lassan, andalgó léptekkel haladtak egymás mellett, csak akkor neszelve fel, mikor már a tanítói lak előtt voltak.

Máriskó gondolt egyet.

— No jertek, kísérek már most ti haza, engem. Hogy ragyogott fel a két fiatal szemé! Ha tehették volna, rögtön a nyakába ugranak és úgy ölelik, csókolkák ezért az isteni eszméért. Hiszen így még most nem kell elválniok egymástól! Ajándékba kaptak egy félórát!

— Oh édes, mesés tündérország, szerelem tündérhona te! A hol olyan nagy, mérhetetlen kincs egy váratlanul nyert félóra, hogy abba bele fér egy egész élet üdvössége!

Visszafelé aztán sokkal vidámabban telt az idő.

A jó öreg Mariska néni apró, ártatlan pletykákkal tartotta őket, a min oly jólüep el lehetett nevetgelni.

A többek között szóba jött a kis barna postamester nő is, a ki valószínűleg eljegyezte

magát a jegyzővel, azzal a csinos, sugár fiúval, a ki nem régen jött ide.

— Honnan tudja ezolyan biztosan, Marskó néni? kíváncsiskodék kedvesen a kis Erzsi.

— Honnan, honnan? Hát csak onnan, te kis arany madár, hogy tegnap este, mikor a szőlőből jöttem volna hazafelé, karon fogva jöttek velem szembe. Ez már csak elég mi? Vagy ha még ez sem bizonyíték, úgy az a tekintet, a melylyel egymás keblébe veszték, az a mosoly, mely beragyogta az arcukat, minden hivatalos eljegyzési kártyánál nyomósabb argumentum. Oh, nekem, föltötte nagy praxissom van ám az ilyesmiben, bár én magam nem is próbálhattam ki — folytatta hamiskás mosollyal a kedves öreg leány — a hány testvérhugom, a hány unokanővérem csak főkötő alá jött, annak mind ott ragyogott menyasszonykorában a szemében az a bizonyos sugár, és ott játszadozott ajkai körül az a menyországból ellopott mosoly...

Ezen aztán megint nagyon ellehetett gondolkodni. Csak azon vették észre magukat, hogy megérkeztek a papilak elé...

Elbucsztak...

Amint becsapódott a kapu az öreg leány szikár, fekete ruhás alakja mögött és ök magukra maradtak a néptelen utcán, Miklós Gábor ránézett a mellette álló leányra...

Sajátságos vért perzselő tekintet lehetett az mert Erzsike arca egy pillanat lángbaborult és égett, égett, mint az eleven parázs... A szemét lesütötte és úgy állott ott minden tagjában reszkette, megindító szeliden, hogy a nagy erős férfinék óriási önmehtagadásába kerülhetett, hogy ölbe ne kapja és haza ne fusson vele az édes anyjához: itt van öreg szülém, nézze leányt hoztam magának, feleséget magamnak, édeset, szépet, ártatlant. Itt van, tartsa itt, el ne eressze, úgy bánjon vele, mint a himes tojással és főképpen szeresse, nagyon szeresse!

Ezt, ha tehette volna. Oh, de már abban semmi sem gátolhatta meg, hogy szép csendesen, egy magyarzó szó nélkül meg fogja a karját s a magáéba öltse és így induljon el vele, lefelé az utcán karonfogva...

Es Erzsike ment vele szépen, engedelmesen...

— Most már hát az enyém vagy — sutogta Miklós Gábor.

A leány nem felelt. Csak a szeméből tört elő diadalmasan az a bizonyos sugár és az ajkai körül jelent meg az a menyországból ellopott mosoly...

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indut:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszról reggel	6.59
Személyvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	2.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről sv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig sv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 22. —

Vass szálloda. Leipnik Nándor kereskedő Szlatina. — Lukács Miksa utazó Budapest. — Miku Adorján kereskedő Körösoánya. — Bokor János utazó Budapest. — Hügel Gotfried utazó Bécs. — Fein Mór utazó Budapest. — Csusner József utazó Bécs. — Komlósi Adolf utazó Budapest. — Goldstein Henrik utazó Bécs. — Berger Károly utazó

Bécs. — Lami Adolf utazó Bécs. — Lami Albert utazó Bécs. — Hirsch Jacques utazó Bécs. — Baumann Emil utazó Budapest. — Szabó Lajos utazó Budapest.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Ezuton is sietünk Aradon töltött három napon keresztül irántunk tett szives fogadtatásért és szivélyes barátságokért, de különösen tek. Holleiter Ferenc urnak, aki háromnapi elszállásolásért, szivélyes ellátásért és azért az igazi önzetlen, kezesetlen igazi magyaros barátságért, szives köszönetet mondani úgy nékie és az összes aradi szaktársaknak. Az Isten tartsa meg önöket mindnyájukat, tartsanak meg továbbra is jó emlékezetükben.

Isten önökkel.

Tóth József,

Félix Lajos,

szabómesterek.

hódmezővásárhelyi kongr. tagok.



BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNO ASZTALIVIZ

és 221
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

KÖZKIVÁNATRA
a háziezred zenekara

karmesterük személyes vezetésével
ma pénteken, augusztus hó 23-án,

este 8 órától kezdve tartja

utolsó

búcsú hangversenyét
a Baross-kioszkban

Belépti-díj 20 fillér. — Kezdeté 8 órakor.

Számos látogatást kér

Nagy Lajos,

1092

bérlő.

A mikalakai tisztviselő-telepen

igen szép fekvésű

telkek

jutányos áron eladók.

Bővebbet ugyanott Goldis Kornél tulajdonosnál.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

24510. I.—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Alvincz állomásán berendezendő Buffet-vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi október hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1904 évi szeptember 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat az alvinczi Buffet vendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi szeptember hó 7-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyújthatók be.

Bánatpénz fejében 100 azaz száz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 6-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kiűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1901. augusztus hó 19-én

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

423—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi szeptember 1-től 1 évre való bérbeadása iránt folyó év augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. számú 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. számú 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

424—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Birkás dűllőben fekvő katonai lövőtérren, továbbá a Birkás-dűllőbeli gyakorlótereken az erdei őrlak háta megett levő sátor kivételével és a Ségai és Birkás-dűllőbeli téglaverő helyeken az égetett szeszes italok és szesz kimérési jognak 1903. évi december hó 31-éig való bérbeadása iránt folyó év augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 272 korona évi bér. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

425—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke több szántó földeknek 1901. évi október hó 1-től 6 évre illetve 3 évre való bérbeadása iránt folyó év augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: a szurdok dűllőbeli 45⁶⁴⁷/₁₁₀₀ holdra 15 korona, a nagykaszálodűllőbeli 100 holdra 36 korona, a nagylegelőbeli 57—60 sz. 20⁶⁴/₁₁₀₀ hold földre 39 korona holdankénti évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Magy. kir. államvasutak.

116883—1901. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága szertáraiban 1901. év második felében összegyűlt és nélkülözhetővé váló különböző ócska fémanyagokat értékesíteni óhajtván ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Vevő cég köteles az általa megjelölt állomáson a felajánlott áron bármely szertárban összegyűlt anyagot elfogadni.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy egy koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályában (VI. Andrassy-ut 73. szám II. emelet) a következő címmel:

„Ajánlat ócska fémanyagok megvételére 116883/901. számhoz.” 1901. évi szeptember hó 10-ének déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlattevők az ócska anyag eladására vonatkozó és 122291/96 sz. alatt fenálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismeri s azt ivenkint 30 filléres magyar bélyeggel saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak.

Bánatpénz képen a megvenni szándékolt anyag értékeinek 5%-a az ajánlat benyújtásának kitűzött határ nap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál leteendő.

A bánatpénz letételét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlat tevő birtokában marad.

Elkészve beérkezett ajánlatok, valamint olyanok, melyek a feltételektől eltérnek és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő figyelembe vetetni nem fognak.

Az ajánlatokban határozottan megnevezendő azon magy. kir. államvasuti állomás, a melyben az ajánlattevő az anyagokat átvenni kívánja továbbá az ajánlati ár korona értékben kifejezve számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő. Az anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és részmennyiségekre is szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmennyiségeket engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte — elfogadni tartozik.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja továbbá magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson, hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umbertó Nem keserű!**China-vasbor.**

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngéledők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszerismind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesítem, hogy Umbertó china vasbora betegemnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában zsenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápori Nándor.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Tölgy- és bükk-mag kiadó.

Bővebben lehet értekezhetni:
uradalomnál Walemáren posta:
Gurahoncz. 1074

2548—1901. tkvi sz.

Póthirdetmény.

A világsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Persits Vincze szabadkai lakos végrehajthatónak, özv. Petrovits Milinovits Krisztina jelenlegi török-kanizsai lakos végrehajthatást szenvedett elleni 1100 korona tőke s jár. iránti végrehajthatási ügyében 2078—901. tkvi. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a világsi kir. járásbíró területén lévő, Aradmegyében fekvő, a magyaráti 588. számú tjkönyvben az A+1. sor (1892—94). hrsz. a. felvett telekkönyvileg kolnával ellátott, adóbizonylat szerint kolna nélküli szőlőre 140 korona, továbbá a magyaráti 690. számú tjkönyvben az A+1. sor 1392/a. hrsz. a. felvett szőlőre 40 korona, továbbá ugyan ezen számú tjkönyvben az A+2. sor 1389/b. 2. hrsz. a. felvett szőlőre 40 korona, és végül a magyaráti 0/35. számú tjkönyvben az A+1. sor 1373/a. hrsz. a. felvett adóbizonylat szerint kolnával ellátott, telekkönyv szerint pedig kolna nélküli szőlőre 852 korona kikiáltási árban Magyarát községéhez 1901. évi szeptember hó 7-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján, Viktoria takarékos hitelintézet r. t. végrehajtható érdekében is 1000 korona tőkekövetelése s járulékai kielégítése végett megtartani fog.

Kelt Világoson, 1901. évi július hó 26-ik napján. A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. járásbíró.

1091

1122—1901. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Draucz község előjárósága által közhírré tétetik, hogy Draucz község belterületén lévő, ugynevezett „Fekete hid” lebontása és újbóli felépítése Aradvármegye alispánjának 18559/901. számú határozatával 2000 korona erejéig engedélyeztetvén, a munkát kivitelének biztosítása végett folyó évi augusztus hó 31-én d. e. 10 órakor Draucz község székházánál nyilvános alkutárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni szándékoznak értesítetnek azzal, hogy az árlejtési feltételek a kitűzött határnapig és a drauczi körjegyzőségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Draucz, 1901. évi augusztus hó 17-én.

Muzsay Géza,
körjegyző.

Mundra Onucz,
bíró.

18348—1901.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi 3-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 3-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj, utadó és csatornázási költség tartozásaikat azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régebbi díj- és adótartozásaik azonnal, a f. évi 3-ik adórészlet pedig szeptember hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajthatás útján s a végrehajthatási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 3-ik adórészletre nézve augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1901. augusztus hó 15.
A városi tanács.

1076

412—1901. g. sz.

Hirdetmény.

A városi állat állomány részére 450 m. m. zab beszerzése rendeltetvén el, azokat, akik a város közönsége részére zabot eladni óhajtanak, felhívjuk, hogy a kamarási hivatalban f. évi augusztus hó 30-ig jelentkezzenek.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

422—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szín- és bérház-épület déli oldalán jelenleg Herzl Bernát által bérelt I-ső emeleti lakásnak f. é. november 1-től 3 évre való bérheadása iránt folyó évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1200 kor. évi bér és 61 kor. 44 fill. vízfogyasztásdíj. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.



Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

31705—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthető és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

Állomáson	f. é. augusztus hó
Szeged	26-án
Arad	26-án
Zágráb	26-án
Győr	27-én
Szabadka	27-én
Debreczen	27-én
Veszprém	28-án
Nagyvárad	28-án
Kassa	28-án
Bpest dpart	29-én
Fiume	29-én
Bpest-Józsefváros	31-én

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.



Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 28-tól szeptember 15-ig minden nap d. e. 10—12¹/₂-ig, d. u. 4—6¹/₂-ig tartatnak.

Tanítatnak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, czimbalom, magánének és minden fuvóhangszer. Mint mellék tárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és songoraösszjáték, ugyanazon tanterv szerint, mint a magy. kir. országos Zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Unger Mór, hegedű, zongora és zenekariskola.
Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.
Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, karének és összhangzattan.

Müttermüller-Lengyel Erzs, zongora és zeneelmélet.
Klein Sándorné, zongora.
Bayer-Bettelheim Ida, (felügyelőnő) zongora és zeneelmélet.
Schreyer Jakab, zongora és zongoraösszjáték.

Kiss Károly, czimbalom.
Uresch B., gordon és fuvóhangszerek.
A leendő énektanárral az igazgatóság most tárgyal.
Az intézetben a fentebb nevezettek kivül néhány segédtanár is tanít.

Tandij havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 korona, fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

Beiratási díj 6 korona.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

Unger Mór.

Müttermüller József.

Sperber Frigyes.

1077